

Sklad za pravno samopomoč

ZSO, NSKS ter Nadstrankarski komite za obrambo dvojezičnega šolstva so pri Zvezi-bank odprli „Sklad za pravno samopomoč“. Pozivamo vse rojake, da podprete financiranje stroškov, ki so povezani s pritožbami v zvezi z dvojezičnim šolstvom. Konto štev. 33050 „pravna pomoč“.

Komisija strokovnega združenja bo spremljala dogajanja v šolstvu!

Na seji Strokovnega združenja pedagoških delavcev so se odločili, da bodo sestavili posebno komisijo, ki bo spremljala izvajanje novega šolskega zakona. V njej bodo slovenski učitelji, predstavniki obeh osrednjih organizacij in Slovenski znanstveni inštitut, k sodelovanju pa bodo povabili tudi strokovnjake s celovške

univerze, avstrijske rektorske konference ter mednarodne strokovnjake. Glavna naloga komisije bo, da bo spremljala razvoj, zbirala konkretne podatke, dokumentirala in v javnosti objavljala vse pomanjkljivosti ter po strokovni plati organizirala tudi boj proti napakam v šolstvu. Več na 2. strani.

Kulturni bus z razstavo o zgodovini in sedanjosti koroških Slovencev se bo tudi letos pojavil na Koroškem z namenom, da bi turiste in tudi domačine podrobneje seznanil s težnjami in zahtevami manjšine. Doslej je že uspelo pridobiti enega podpornika za tovrstno informacijsko dejavnost, potrebnih pa jih bo še več. Tudi osrednji organizaciji se bosta na seji koordinacijskega odbora še dogovarjali o možnostih financiranja kulturnega busa.

Le protestno gibanje lahko zaustavi šolske oblasti!

Že v prejšnjih številkah Slovenskega vestnika smo poročali, kako koroške šolske oblasti samovoljno postopajo pri imenovanju novih ravnateljev dvojezičnih ljudskih šol. Tako imajo pri šolskih oblasteh prednost vsi tisti, ki ali nimajo učiteljskega izpita iz slovenščine, ali pa sploh ne znajo slovensko. Tajnik Zveze slovenskih organizacij dr. Marjan Sturm je ob teh dejstvih ugotovil, da koroške deželnozborske stranke tudi s takim postopa-

njem skušajo uveljaviti svojo moč. „Pedagoški argumenti in vidiki jih očitno ne brigajo, gre jim le za to, da na vodilne pozicije spravijo svoje ljudi!“ je dejal Sturm, hkrati pa tudi ugotovil, da s „pogajanjem za zeleno mizo v šolskem vprašanju ni mogoče doseči napredka. Zatorej velja, da morajo demokratične sile še naprej skrbeti za močno protestno gibanje. Le široko in odločno gibanje lahko prepreči samovoljno odločanje strank! Da pa so koroške oblasti v

tem času odločene najrestriktivneje izvesti ločitveni zakon, dokazuje tudi dejstvo, da so učitelje, ki naj bi naslednje leto že poučevali v razredih z dvema učiteljema, kratkoma prisilili k obisku (vsebinsko slabih) seminarjev. Enostavno so jim zagrozili, da bodo v primeru, če se seminarjev ne bi udeležili, zgubili službo.

Drug primer pa opisujemo na tretji strani: v Kotmari vasi so že izmerili za aluminijaste stene, s katerimi nameravajo

deliti otroke v dveh razredih. Tajnik ZSO Sturm je k temu izjavil: „Koroške stranke so očitno pripravljene izvesti zakon tako brutalno, da se niti zakonskih določil ne držijo več. Dejstvo, da že postavljajo aluminijaste stene, je dokaz več, da z ločitvenim modelom ne bo prišlo do pomiritve na Koroškem!“ Tudi v tej zvezi je Sturm ponovno pozval vse demokrate, naj se skupno uprejo temu postopanju šolskih in političnih oblasteh.

Tokrat vabimo na Vestnikov hit 1988

Skupaj s turistično agencijo je Slovenski vestnik za svoje bralce in prijatelje zopet pripravil izredno mikaven tridnevni izlet na obalo Istre. Letos se bomo napotili najprej z avtobusi do Rovinja, potem pa z ladjo na Rdeči otok, kjer bo v hotelu Istra poskrbljeno za razvedrilo, ples in prijetno počutje.

Več o Vestnikovem hitu '88 pa lahko preberete na 7. strani. Torej: ponudba je enkratna, prijavite se že zdaj!

PREBERITE

na strani

- 2 Pedagoški teden: realnost prehiteva vizije
- 4 Veselica v Železni Kapli
- 5 Diese Woche im Slovenski vestnik
- 6 Pika Nogavička navdušila otroke
- 8 Razstavi Kogelnikove in Schellandrove
- 9 Skrb SPZ za zborovsko petje
- 10 Vestnikova križanka
- 12 Nogomet: prestopni rok zaključen

Kulturno-informativne prireditve za goste

Slovenska prosvetna društva spet vabijo letoviščarje na kulturne večer, ki jih oblikujejo domače skupine. Na

sliki vidite pevce otroškega zbora SPD „Danica“ v Šentprimozu, kjer so nastopili v petek.

Več o tej prireditvi Danice in o drugih kulturnih večerih lahko preberete na 6. in 7. strani.

Slika: Pasterk

Proces preložen!

Glavna obravnava proti Janši, Borštnerju, Tasiču in Zavrlu je zaradi Zavrlve zahteve, da zaradi pristranskosti iz procesa izločijo predsednika vojaškega sodišča Djura Vlaisavljeviča, preložena. Senat vojaškega sodišča v Ljubljani je pred glavno obravnavo izključil javnost, pa čeprav so obtoženi zahtevali, naj se proces odvija pred njo.

Ogenj pri Jungferu

V ponedeljek popoldne je v tovarni Jungfer v Bistrici v Rožu izbruhnil silovit požar. Škoda gre v milijone, k sreči pa je ekipam požarnih bramb uspelo rešiti sosednja poslopja. Menda tudi okolje ni bilo onesnaženo s strupi.

KOMENTAR

dr.
KRISTIJANA
SCHELLANDRAOROŽJE IN
DEMOKRACIJA

V ponedeljek se je v Ljubljani pričel proces proti priprti štirim osebam, katerim vojaške oblasti očitajo izdajo vojaških skrivnosti. Neodvisno od tega, kako verodostojne so obtožbe, kako dvomljiv je celotni postopek, ta konflikt prikazuje težo razkoraka med ljudstvom, njegovi demokratičnimi stremeljenji in okostenelem, od družbe očitno daleč oddaljenim vojaškim aparatom. Čeprav se armada opira na partizansko tradicijo, je med uradno revolucionarno teorijo in vsakdanjo prakso globoka vrzel. Kaj je npr. revolucionarnega in miroлюбnega, če Jugoslavija izvaža orožje v Etiopijo, kjer po eni strani ljudstvo umira od lakote, po drugi strani pa se – tudi z „revolucionarnim“ in „neuvrščnim“ orožjem – bije kruta vojna proti eritrejskemu ljudstvu, ki se bori za neodvisnost? (To vprašanje je priprti Janša postavil v „Mladini“, kar je očitno eden izmed vzrokov za ravnanje armade).

Protargumentacija admiralov in generalov je znana, tudi pri nas smo jo slišali v zvezi s škandali zaradi produkcije in prodaje orožja: za vzdrževanje obrambne moči je potrebna lastna proizvodnja orožja, in zaradi potrebne rentabilnosti je treba orožje tudi izvažati. Kdor je proti in kritizira, je pri nas levi komunistični ekstremist, v Jugoslaviji pa kontrarevolucionar in nasprotnik socializma!

O tem, kateri od obeh družbenih sistemov je boljši, bolj človeški in naprednejši, ne bi razpravljali. Če pa govorimo o nedemokratičnem razvoju v zvezi z jugoslovansko vojsko in njenih kritikih, je zanimiva informacija, ki jo je pred kratkim posredovala sama uradna agencija „Tanjug“: Domači vojno-industrijski kompleks pokrije pribl. 90% domačih potreb po orožju. Izvoz orožja pa iztrži 1,5 do 2 milijardi dolarjev letno, kar je pribl. toliko kot celotni jugoslovanski turizem in očitno dovolj velik vzrok, da o ozadih velja molčati...

Učitelji ustanovili
lastno komisijo

Koroške šolske in politične oblasti skušajo na razne načine prisiliti dvojezične učitelje, da bi sodelovali pri realizaciji ločitvenega modela. Toda slovenski učitelji niso pripravljeni, da bi kar tako klonili pritisku v zvezi z dvojezičnim šolstvom na Koroškem. Kot smo že poročali v prejšnjih številkah, oblasti namreč skušajo najrestriktivnejše izvajati ločevalni model. Tudi obljubljena „objektivizacija“ pri imenovanju ravnateljev dvojezičnih ljudskih šol se je izkazala kot prazna obljuba, hkrati pa so ravno ti primeri dokazali, da manjšinskega šolstva ni mogoče rešiti ob zeleni mizi politikov, temveč da je za to potreben širok odpor in demokratično gibanje slovensko in nemško govorečih iz najrazličnejših taborov.

Odločno dejanje v boju proti negativnim posledicam novega šolskega zakona je storilo Strokovno združenje pedagoških delavcev, ki se je na svoji zadnji seji dogovorilo sestaviti svojo komisijo, ki se bo ukvarjala s temi vprašanji. Sledila bo razvoju, beležila konkretne primere ter s pomočjo avstrijskih in mednarodnih strokovnjakov ocenjevala posamezne pojave. Prav na tej podlagi bo komisija Strokovnega združenja lahko pomagala tudi političnim organizacijam koro-

ških Slovencev, da bosta lahko podvzeli svoje konkretne politične ukrepe proti apartheidu podobnemu šolskemu modelu.

Jasno je, da bo ta komisija Strokovnega združenja lahko opravila svojo nalogo le ob intenzivnem sodelovanju prizadetih učiteljev, seveda pa tudi ob sodelovanju staršev, katerih otroci obiskujejo dvojezične šole.

Da pa je pripravljenost tako učiteljev kakor tudi staršev dana, je razvidno iz tega, da jih je že mnogo sodelovalo pri samem oblikovanju komisije, pa tudi iz tega, da se vedno več staršev aktivno vključuje v posamezne iniciative na lokalni ali nadregionalni ravni.

Komisija Strokovnega združenja pa se smatra tudi za zastopnico interesov prizadetih učiteljev. Tako so na svoji prvi seji tudi že razpravljali o raznih detajlih, ki jih prinaša ločitveni model tudi za učitelje same, npr. z ozirom na službeno pravni položaj. Prav v tej zvezi je važno poudariti tudi dejstvo, da so učitelji prav v tem sklopu pripravljeni, da si v svojih lastnih službenih zadevah izborijo pravice tudi z javnimi postopki preko svojega učiteljskega sindikata. Tudi pri tem jim skupni posveti in skupno znanstveno delo omogočajo dosti moči in vpogleda.

Že ob imenovanju nove ravnateljice ljudske šole v Kotmari vasi je bilo razvidno, da oblasti nočejo razvijati dosledne dvojezičnosti, zdaj pa smo iz iste občine zvedeli, da priprave na ločitev že tečejo tudi z njeno pomočjo, ki kot edina učiteljica na tej šoli zagovarja postavitev aluminijastih sten v dveh razredih. Torej so oblasti očitno že ob imenovanju za ravnateljico računale z njenim sodelovanjem.

Z aluminijastimi
stenami proti
šolski skupnosti

Z zaključkom šolskega leta 1985/86 se je prejšnji ravnatelj ljudske šole v Kotmari vasi odpravil v pokoj. Tedaj je večina staršev in občanov računala z novo ravnateljico Reziko Iskra. Šolske oblasti pa so se odločile za Walpurgo Janša z Bistrice v Rožu. To je seveda vse presenetilo in zvedelo se je, da so v ozadju politični oziroma narodnopolitični vzroki. Menda je kotmirski župan Josef Struger tedaj dejal, da Reziko Iskra verjetno „še bremeni oče“ (partizan Karel Prušnik-Gašper), sum na politično obarvanost imenovanja pa se je potrdil tudi s tem, da krajevna organizacija SLO Rezike Iskra ni uvrstila niti na 2. ali 3. mesto svojega predlo-

ga. Utemeljitev: Če bi jo v predlogu upoštevali, bi morda celo uspela s pritožbo na Dunaju! (Taka argumentacija, pa čeprav je Rezika Iskra članica SLO!).

Oblasti so tedaj seveda uradno utemeljevale, da je bila za ravnateljico imenovana oseba, ki prav tako dobro obvlada dvojezični pouk in je dobra pedagoška moč. Že tedaj pa je ostal grenak priokus, da je med kandidatkama s približno enakimi pogoji dobila mesto tista, ki se manj udeležuje za ohranitev slovenske narodne skupnosti.

Prav ta priokus pa je zdaj kmalu po podpisu novega šolskega zakona v dunajskem parlamentu – postal še bolj

Realnost prehiteva vizije

V preteklem tednu so se v Celovcu začeli tradicionalni Pedagoški tedni – poletna univerza, na katerih imajo pedagogi obveznih šol možnost nadaljnega izobraževanja (na prostovoljni osnovi). V prejšnjih številkah SV smo že poročali o molku uradnih koroških institucij o novem šolskem modelu, medtem ko po tihem pripravljajo dokončno uresničitev ločevanja učencev po jezikovnih kriterijih. Tako kajpada tudi v otvoritvenem nagovoru poslevo-dečega predsednika Koroškega deželnega šolskega sveta Karla Kircherja ni bilo slišati kaj o tem, čeprav bi moralo prav njega najbolj vznemirjati dejstvo, da manjšina ni zadovoljna z ločevalnim modelom in da ga odklanja tudi pretežni del prizadetih učiteljev. Razprava naj bi bila – po mnenju nekaterih gospodov – očitno že končana, prevladujejo naj izsiljena dejstva, o kakem dialogu ni ne duha ne sluha...

Letošnji pedagoški tedni so torej posvečeni dnevnopolitično manj pereči, pa čeprav nasplošno nič manj aktualni temi. Razprava „Delovni svet in šola“ naj s predavanji, seminarji in praktičnimi izku-

šnjami približa učiteljem (in s tem tudi šoli) probleme in vprašanja, ki trenutno zaposlujejo predvsem stratege delovnega trga, sindikate, politike in gospodarstvo. Gre za pravično razdelitev dela, brezposelnost, pomanjkljivo pripravljanje mladine za diferencialno izbiro poklica, grozečo vizijo takomenovane dvotretjinske ali enotretjinske (informacijske) družbe, neustavljivo elektronicizacijo in nenazadnje tudi za vprašanja izkoriščanja tretjega sveta, uničevanja ekološkega ravnotežja in ogrožanja svetovnega miru.

Dv. sv. dr. Valentin Inzko je preteklo sredo predaval o slovenski kulturi kot sestavnem delu manjšinskega šolstva. Uvodoma je pedagogom podal pregled slovenske kulturnopolitične zgodovine od pričetkov slovenskih jezikovnih in kulturnih spomenikov do dokončne osamosvojitve za časa NOB. Za dvojezičnega učitelja, je dejal Inzko, je potrebno dobro poznavanje kulturnozgodovinskega razvoja in sodobnega slovenskega literarnega ustvarjanja. Ob koncu predavanja se je posvetil aktualnemu vprašanju spremembe učnih načrtov.

Obstoječe načrte je kritiziral kot popolnoma pomanjkljive ter pozval k izdelavi novih in posodobljenih smernic za „slovenske“ učne načrte, predvsem za branje in pisanje. Pri tem je potrebno upoštevati (od nemščine razlikujočo se) strukturo jezika ter specifične kulturne vsebine. Vse to terja posebna didaktična načela in upoštevanje učenja v krogu dveh kultur.

Nič manj aktualnega problema, medkulturnega učenja se je naslednji dan lotil Mirko Bogataj, ki je govoril o tem, kako bi lahko optimalno izkoristili spoznanja pedagogike v praksi. Bogataj namreč meni, da bi šola po eni strani postala središče vasi, da bi preko vzgojnega dela znotraj šolskih prostorov pozitivno vplivala tudi na splošno družbeno življenje posameznega kraja. Bogatajev poziv vsem ljudem neglede na narodno ali jezikovno pripadnost, naj bi v smislu enakopravnega in mirnega sožitja kljub razlikam upoštevali in cenili katerikoli jezik naroda soseda, pa je na žalost obvisel v zraku, predvsem spričo skorajda vsakdanjega pritiska, ki ga oblasti in vlada izvajajo na manjšino. Gotovo bi bilo nje-

govo osebno prepričanje, da je treba tudi na 4. šolski stopnji uresničiti dvojezični pouk, izvenelo močnejše, če ne bi bili prav v teh dneh soočeni z dejstvi, da uradna Koroška niti najmanj pripravljena priznavati prave dvojezičnosti. In ravno poziv k interkulturenemu (skupnemu) učenju vseh otrok, ki ga je Mirko Bogataj postavil v ospredje svojega predavanja, se ob koroški stvarnosti v hipu razbline v nič. Torej ni mogoče pričakovati pripravljenosti za interkultureno učenje, ko pa je že sam koroški „pedagoški“ model nastal pod zahtevo umrlega Valentina Einspielerja: „Zagotoviti moramo, da neprijavljenimi otroci ne bodo slišali niti besedice slovensko!“

V istem trenutku pa ostaja tudi Bogatajeva vizija, da z asistenčnim učiteljem ne bi prišlo do ločevanja znotraj razreda, temveč da bi ta deloval dejansko v pomoč razrednemu učitelju, le skromna, čeprav iskrena želja. Če spremljamo priprave na ločevanje v raznih občinah in šolah, moramo oceniti tako razlago zakona za povsem nerealistično.

I. Š., A. M.

OBZORNİK

Novi predlogi za razorožitev

VARŠAVA. Pretekli teden se je na Poljskem končal vrh držav-članic Varšavskega sporazuma. V zaključnem dokumentu udeleženci pozivajo države, vključene v NATO, k nadaljevanju razoroževalnih pogajanj še v tem letu. Konkretno naj bi šlo za zmanjšanje vojaških sil ter za omejitev konvencionalnega orožja na območju Evrope, in sicer do take mere, da bi vojaški potencial obeh strani zadostoval le še za obrambne namene. Gorbačov je na zasedanju predlagal odstranitev jedrskih raket srednjega dometa iz Evrope.

Eskalacija zaradi volilnih manipulacij?

CIUDAD DE MEXICO. Po nepričakovani okrepitvi združene leveice pri volitvah pred dvema tednoma je zdaj pričelo vreti v mehiški notranji politiki. Opozicija očita vladni stranki manipulacijo pri volitvah. Mehiški tisk je poročal, da je na skrivnosten način izginilo skorajda pet milijonov volilnih listov. Konec preteklega tedna so se v glavnem mestu vrstile manifestacije opozicije in protestne demonstracije, pri katerih je sodelovalo nekaj stotisoč ljudi. Levice, za katero je nastopil uspešni kandidat Cardenas, je napovedala, da manipuliranih rezultatov ne bo priznala.

Ustavno sodišče: stranka NDP je protiustavna

DUNAJ. Avstrijsko ustavno sodišče je v ponedeljek v okrožnici za tisk sporočilo, da Burgerjeva stranka NDP (Nationaldemokratische Partei) ne ustreza ustavnim določilom. Razsodba, ki je bila sklenjena že konec junija, v bistvu potrjuje in dopolnjuje podobno ugotovitev iz preteklega leta. Razsodba ugotavlja, da je NDP tako po svoji dejavnosti kakor po svojem programu in statutu neonacistična, saj se opira na biološko-rasistično pojmovanje in velenemško propagando. Program da je „vsebinsko in terminološko v veliki meri podoben programu NSDAP“ (tako se n. pr. vedno znova pojavlja pojem „entartete Kunst“), ugotavljajo avstrijski ustavni sodniki. Notranje ministrstvo (do zaključka redakcije) še ni izrazilo stališča. Minister Blecha se je vse do zdaj izgovarjal, da ni formalnopravne možnosti za prepoved NDP. Zdaj bi jo pravzaprav moral imeti. Predsednik NDP, južnotirolski terorist Burger, je še pred nedavnim vzbujal pozornost, ko se je na Koroškem na tistem srečeval z desničarskima eksponentoma Scrinzijem in Haiderjem.

70-letnik Nelson Mandela: Boj proti apartheidskemu režimu ne pozna nobenih kompromisov...

Vodja najstarejše afriške črnske osvobodilne organizacije ANC (Afriški nacionalni kongres) Nelson Rolihlala Mandela je svoj sedemdeseti življenjski jubilej dočakal v celici, ki ga obdaja že 26 let. Kljub dolgoletnemu zaporu ne misli kloniti: niti politično niti osebno.

IGOR SCHILLANDER

KAPSTADT. Situacija v Južni Afriki je dokaj napesta. Izredno stanje prepoveduje vsakršno dejavnost demokratičnih in protipartheidskih organizacij, celo cerkveni predstavniki so izpostavljeni državnemu nasilju.

Lansko leto jeseni je vlada prepovedala Združeno demokratično fronto (UDF), kateri predseduje nadškof in Nobelov nagrajenec Desmond Tutu.

Krvavi spopadi med režimom in njegovimi nasprotniki so na dnevnem redu. Ravno pred dvema tednoma so tiskovne agencije poročale, da je policija zakopala v grob dva črnca pri živem telesu. Med septembrom 1985 in marcem 1987 so politični nemiri terjali nad 2400 žrtev.

Ob rojstnem dnevu najbolj prominentnega političnega jetnika na svetu je južnoafriški režim prepovedal vsako zborovanje in tudi zasebne proslave, ki naj bi bile posvečene rojstnemu dnevu Mandele. Kljub temu je Nelson Mandela prisoten bolj kakor kdajkoli poprej. Nekdanji vodja osvobodilnega gibanja je za črno prebivalstvo prvi človek, ki bi prišel v poštev kot demokratično izvoljen predsednik svobodne Južne Afrike, je ob priliki Mandelove sedemdesetletnice za tisk izjavil škof Desmond Tutu. Dejansko je sedemdesetletnik predvsem generaciji mladih – in teh je več kakor polovica prebivalstva – največji simbol upora proti neenakopravnosti in zatiranju v državi, ki ji vojaško in ekonomsko vlada komaj 17-odstotna bela manjšina.

Nelson Mandela se je rodil 18. julija 1918 v Umtati (glavnem mestu današnje „neodvisne“ republike Transkei na južnoafriškem teritoriju). Leta 1944 je pristopil k Afriškemu nacionalnemu kongresu (ANC) in se kot pravnik boril za državljanske pravice črncev. Leta 1960 je beli režim v Južni Afriki prepovedal ANC. V letih 1956 do 1961 je proti Mandeli tekla sodna obravnava zaradi komunistične veleizdaje, vendar so morale oblasti

postopek zaradi pomanjkanja dokazov ukiniti. Po prepovedi ANC in legalnega boja za doseg državljskih pravic Mandela ni videl druge poti, kakor pa nasilen boj proti nečloveškemu režimu apartheida. Po prepovedi organizacije se je tudi sam umaknil v ilegalo. Leta 1961 je ustanovil vojaško vejo ANC – Umkonto we Sizwe (kopje naroda). Leta 1962 so ga (zaradi izdaje) zgrabili režimski varnostni organi in l. 1964 je bil obsojen na došmrtno ječo. Kajpada osvobodilno gibanje s tem ni prenehalo.

ANC je po prepovedi nadaljeval svoje politično delo iz tujine, a tudi podtalni boj v Južni Afriki se je nadaljeval. Poleg zahteve po ukinitvi rasnega ločevanja in diskrimi-

70-letnik Nelson Mandela po 26 letih zaporu ni klonil.

nacije ter uvedbe svobodnih volitev je protipartheidsko gibanje – le-to je do preteklega jeseni lahko še legalno nastopalo v okviru frontovskega združenja UDF – od pretorijске vlade vedno znova zahtevalo osvoboditev Nelsona Mandele. V preteklih letih mu je režim večkrat ponudil svobodo, vendar je ob tem postavil pogoj, da se odreče vsem političnim dejavnostim ter se nastani v nekem home-landu – getu, kakršne je režim v preteklih dveh desetletjih ustvaril za svoje črnce. Mandela je odklonil.

Boj za svobodo in demokracijo ne pozna kompromisov in aranžmajev...

Na tej šoli naj bi otroke ločile aluminijaste stene.

grenak. Kotmirška občinska oblast je očitno v sodelovanju z okrajno šolsko oblastjo in seveda tudi ravnateljico šole sklenila, da ustvari pogoje za popolno realizacijo ločitvenega modela. Očitno pa so si imenovani zastavili še cilj, da bi v tem oziru zasloveli kot „vzorni“. V tistih razredih, kjer po samem zakonu ne bi prišlo do prostorskega ločevanja, so se kotmirški oblastniki odločili, da bodo postavili aluminijaste stene po sredini učilnic.

Mere so že vzeli, ob tem pa tudi prezrli odločne proteste staršev v Kotmari vasi, ki takega ločevanja nikakor ne želijo. Prezrli pa so tudi zavračanje vseh učiteljev na

šoli – razen ravnateljice Janševe –, ki so v skupnem protestnem pismu ugotovili, da takega ločevanja pedagoško nikakor ni mogoče zagovarjati ali utemeljevati, ter da tudi niso pripravljeni pomagati pri uveljavitvi ločevanja.

Prav v tej situaciji pa se utrjuje sum, da so šolske oblasti že ob imenovanju nove ravnateljice zavestno izločile zavedno koroško Slovenko in se odločili za drugo, ki je – kot kaže sedanji primer – z ločitvenimi strategij očitno pripravljena sodelovati, in sprejema tudi aluminijaste stene proti skupnemu dvojezičnemu pouku otrok na kotmirški šoli.

-ma

KOMENTAR

dr. FRANCIJA ZWITTRA ml.

NELJUBI HRDLIČKOV SPOMENIK

Morzin trg in Albertina trga sta te dni verjetno najznamenitejša dunajska prostora. Prvi je stlačen nasproti donavskega kanala ob mestni avtocesti, skrit med benčinsko črpalko in starim mestnim zidovjem.

Drugi leži med svetovno znano dunajsko opero ter prav tako znano grafično zbirko Albertino, kjer se dan za dnem gnetejo turisti pa tudi Dunajčani.

Prav ta lega v samem centru mesta pa je očitno vzrok neverjetni gonji proti postavitvi spomenika proti vojni in fašizmu, ki ga je izdelal mednarodno znani in priznani kipar Alfred Hrdlička na predlog dunajske občine.

Pozabljeni so vsi govori, pozabljene prazne fraze, vse, kar je bilo izrečeno in napisano ob petdeseti spominski obletnici okupacije. S spomenikom, in to v središču mesta se nečemo spomniti fašističnih grozot, kajti

tak blok iz granita je drugačen kot kak nedeljski govor, ki gre pri enem ušesu not pri drugem pa ven, je drugačen, kot toliko razstav, ki so jih priredili za pomiritev mednarodne javnosti, ki pa se jih sicer ni treba ogledati, je druge vrste kot toliko knjig in publikacij na to tematiko, ki jih vendar ni treba kupiti, kaj šele prebrati: spomenik v srcu mesta je nespregleden monument, ki bi na večne čase opozarjal, česa vsega je (bilo) zmožno zlato dunajsko srce.

Antifašistični spomenik, da, toda videti ga nečemo, približno taka je politika ÖVP ob množični podpori „Kronen-Zeitung“. Zato proč z njim z mestnega centra pa tja na Morzin trg, kjer sicer že stoji tak spomenik, samo tega politiki in novinarji tega kova očitno ne vedo.

Socialisti pa dajejo vtis zmedenosti: kakor zajec pred kačo uprizarjajo hajko na kiparja in antifašista Hrdličko in čakajo na vrnitev župana Zilka iz dopusta, da potem kot neke vrste Deus ex machina odloči, ali bodo socialisti spet enkrat klonili reakcionarnim silam, kakor je to v zadnjih letih skoraj že navada, ali pa se bodo le dostojno oddolžili žrtvam fašizma. Taka dostojnost pa narekuje postavitev spomenika na Albertina trgu – prav posebej še po dosedanjih gonji.

TRIBUNA

BRALCEV

Evropska
gospodarska
skupnost,
ne, hvala!

Z velikim začudenjem sem bral v nekem koroškem kmečkem glasilu, da je kmetijska zbornica soglasno sprejela resolucijo za vstop v Evropsko gospodarsko skupnost (EGS). Ker ne vem za pravo argumentacijo za ta sklep, prosim predvsem naša slovenska zastopnika za razlago in pojasnilo, kaj naj nam bi vstop v EGS dejansko prinesel, kaj je bilo za Vaju odločilno, da sta takorekoč meni nič tebi nič zavzela takšno pozitivno stališče?

O tem vprašanju imam večje pomisleke, naj v premislek navedem le nekaj zanimivih podatkov in dejstev:

- Avstrija mora za zdaj doprinesiti EGS 9 milijard šilingov, ob vstopu pa bo morala za agrarni sektor prispevati 26 milijard šilingov. Ob takšni podpori pa se res sprašujem, če ne bi bilo bolj umestno uporabiti ta denar v Avstriji sami in sicer za podporo šibkejšim, obmejnim kmetom.

- EGS mora financirati za agrarni presežek 4.000 šil. po osebi, medtem ko Avstrija plačuje „le“ 1.100 šil. po prebivalcu.

- EGS ima velik interes znižati delež kmetijskega prebivalstva na 2 odstotka.

- Poleg tega je avstrijsko kmetijstvo veliko na boljšem, kakor kmetijstvo v EGS, ravno tako je na boljšem tudi kmetijstvo v Švici, zato se tudi Švicarji ne opredelijo za vstop v EGS. Tudi Norveška se je z nekim referendumom odločila proti vstopu v EGS, dobro vedoč, da bi jih to privedlo le še v večje težave.

To so dejstva in lahko bi naštel še številne druge primere. Prepričan sem bil, da Domej in Zwitter zastopata našega malega kmeta. Da temu ni tako, sta dokazala s svojim pristankom na omenjeno resolucijo za vstop v EGS. Zato sem, odkrito rečeno, zelo razočaran.

To nepremišljeno in neutejmljeno soglasje naših kmečkih svetnikov si razlagam s tem, da sta izgubila vsakršen pristen in odkrit stik z že itak zapostavljenim slovenskim kmetom na obmejnem območju, ker bi se v nasprotnem primeru lahko prepričala pri kakšnem glavnopoklicnem kmetu. Zato bodrim vse naše kmete, naj bodo v bodoče bolj kritični in pazljivi do svojih zastopnikov. Ni še prepozno, da skupno izpovemo: Evropska gospodarska skupnost, ne, hvala!

Jozej Haschej,
prizadeti kmet iz Kokja

Kolesarji iz Hamburga v spremstvu direktorja hotela Obir Heinza Haderlapa.

Slika: Mohar

S kolesom v Železno Kaplo

Na pobudo novega direktorja hotela Obir je bil prejšnjo sredo v Železni Kapli nenavaden dogodek: iz Hamburga se je po enajstdnevem kolesarjenju prav na kapelški glavni trg pripeljala skupina Korošcev, ki delajo v severni ZRN. Tam jih je sprejela številna množica domačinov, med njimi tudi župan Dieter Haller in direktor hotela Obir Heinz Haderlap.

V kratkem pozdravnem nagovoru jim je župan izrekel dobrodošlico, hkrati pa tudi izrazil upanje, da bi se člani kolesarske ekipe še večkrat spomnili na prijeten sprejem v Železni Kapli ter prišli na letovanje tudi s svojimi družinami.

Predsednik kluba Korošcev v Hamburgu Winfried Stark se je zahvalil predvsem direktorju hotela Obir

Heinzu Haderlapu, da ga je opozoril na lepote kraja in ga povabil, da se s svojo kolesarsko ekipo ustavi tudi v tej občini. Že iz pozdravov je bilo razvidno, da je bil dan srečanja zelo prijeten, zaključil pa se je v hotelu Obir, kjer so se gostje in domačini poveselili ob plesni glasbi ansambla „Original Goggaussee-Buam“ ter izvrstni jedi in pijači.

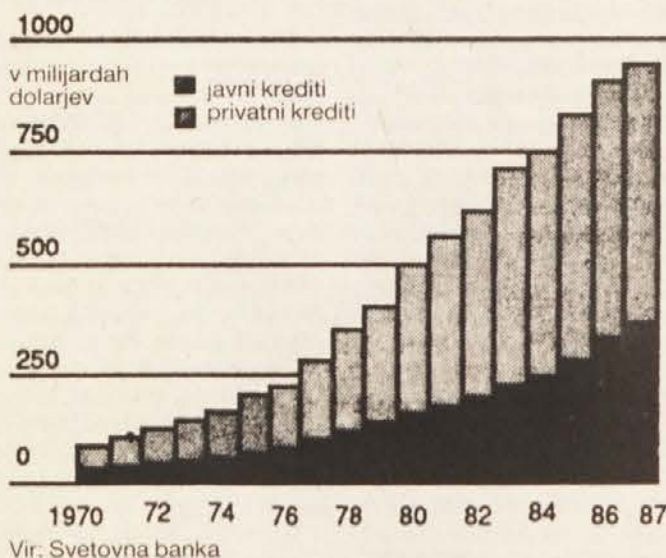
Deset let Koče na Dobrči

Med Tržičem in Begunjami se razprostira gorski masiv Dobrče. Z njenega vrha (1630 m) je tako lep razgled, da upravičeno zasluži laskavo ime „gorenjski Rigi“. Dobrih sto metrov pod tem vrhom stoji lepa lesena planinska postojanka, imenovana „Koča na Dobrči“ (1520 m). Pred kratkim so tržiški planinci, lastniki te koče, praznovali 10-letnico njenega obstoja. Slavnosti so se udeležili tudi predstavniki Slovenskega planinskega društva, ki ima s tržiškimi planinci pristržne medsebojne stike.

L. Š.

Zadolžitev držav v razvoju

Visoka zadolženost zavira gospodarski razvoj držav tretjega sveta, predvsem pa Afrike in Latinske Amerike. To ugotavlja Organizacija združenih narodov v svojem letnem poročilu o položaju svetovnega gospodarstva.

Od začetka osemdesetih let se je zadolženost nerazvitih skoraj podvojila. Poročilo OZN poudarja, da se je skupno svetovno gospodarstvo v letu 1987 sicer okrepilo za 3,5 odstotka, v več kot polovici nerazvitih držav pa je bila gospodarska rast nižja od 2,5 %. V Afriki je znašala celo samo en odstotek.

NA
KRATKOBo Magdalen
zdaj zaprl?

Medtem ko Tovarna celuloze Obir na Rebrci že leta čaka na konkreten odgovor v zvezi s predloženim sanacijskim in razvojnim projektom, je tovarna celuloze v Magdalenu pri Beljaku dobila že več kot milijardo šilingov javnih podpor. Toda delovanje beljaške tovarne še vedno ni zagotovljeno, kaj šele da bi delovale naprave za varstvo okolja. Zdaj je ogrožena celo poskusna proizvodnja, saj se pritožbe kar kupijo, tako da bo problem tovarne Magdalen obravnavalo tudi razsodišče. To je zgovoren dokaz za to, da imajo oblasti tudi v tem primeru dvojna merila.

Kako „adidas“
viša dobiček

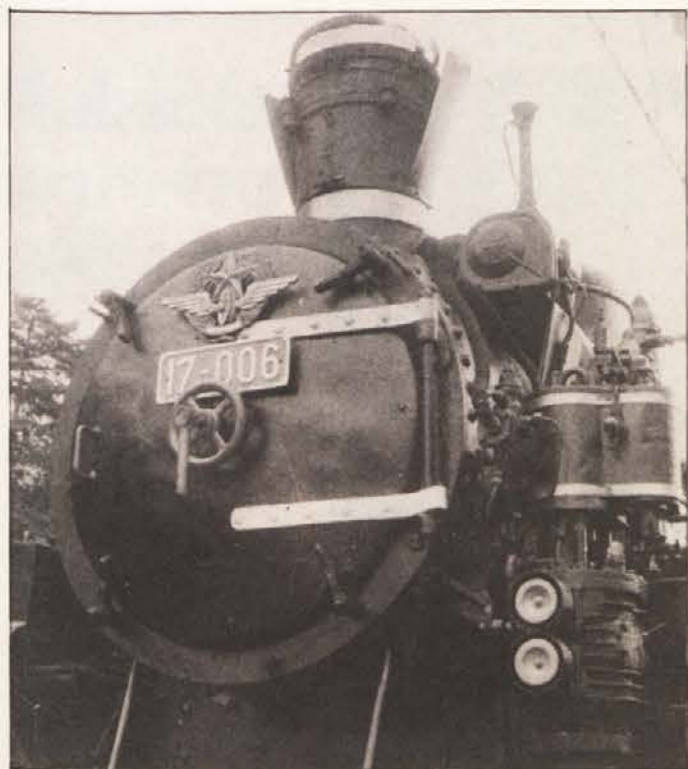
Usoda delavcev in delavk v podjetju adidas-Avstrija ostaja še naprej nejasna. Kakor je znano, je vodstvo napovedalo, da bodo s koncem septembra zaprli obrat v Andorfu, s koncem leta tekstilno tovarno v Gradcu, v Vetrinju pri Celovcu pa odpustili 290 od 500 delavcev. Zdaj podjetje obljublja delavcem neki „socialni paket“, ki pa vsebuje v bistvu le to, kar predpisujejo zakoni. Ker adidas zaposluje predvsem manj kvalificirano delovno silo, se jim ne obeta nič dobrega, saj so povečini že v taki starosti, da si bodo težko poiskali delo v kakem drugem podjetju. Adidas pa si s tem zmanjševanjem števila zaposlenih obeta večji dobiček, saj bo pokrival trg predvsem s proizvodi iz Daljnega vzhoda, kjer je delovna sila še cenejša kot v Avstriji.

Glina ostaja
onesnažena

Tudi podjetje Funder v Šentvidu ob Glini očitno ni v stanju zaščititi okolja, predvsem voda. Čeprav je to podjetje od dežele prejelo že skoraj 100 milijonov šilingov nepovratnih sredstev, je zdaj sporočilo, da ne bo moglo izgraditi zaščitnih naprav v predpisanem roku. To je zares čudno, saj Funder že skoraj 6 let preizkuša razne naprave, in to ob izdatni finančni podpori pristojnih oblasti v deželi. Očitno pa projekt še vedno ni povsem dozorel, saj prav zaradi tega tudi ekološki sklad na Dunaju noče odobriti vsote, za katero je podjetje zaprosilo.

Krištofov
blagoslov

24. julij je dan cestnega prometa. Tega dne bodo v raznih farah blagoslovili avtomobile, zbirajo pa tudi za misijonska vozila. Za vsak kilometer brez nesreče naj bi vozniki plačali MIVI en groš.

Vozi vsak četrtek iz Bač: stara JŽ 17-006

Goriška vabi s presenečenji!

Po ozki dolini se razlega piskanje in sopihanje. Vlak je prispel. Počasi se ustavlja na kolodvoru, zavore škrip-ljejo, pri tem pa lokomotiva še nekajkrat puhne sivkasti dim, ventili zažvižgajo, ko jim iz prenatlačnega kotla uhaja vodna para. Peron zaživi in mrgoli. Vrskanje, smeh, harmonika in narodne noše, izstopajoči potniki se pomešajo s čaka-jočimi domačini.

Prizor na kolodvoru v Kanalu ob Soči kajpada ni povsem tako običajen, kakor se zdi. „Muzejski“ vlak, sestavljen iz raznih garnitur, zgrajenih med leti 1893 in 1917, je s Koroške pripeljal turiste in izletnike. Od Bač dalje skozi karavanški predor, preko Jesenic, Bohinjske Bistrice in Mosta na Soči so potniki doživeli enkratno vožnjo po stari železniški progi skozi čudovite soteske Save Bohinjke in Bače. Kanal, utrjeno mestece ob naravni ožini doline Soče, navidez nedotaknjeno od zoba časa, je končni cilj enodnevnega izleta. Prisrčen sprejem domačinov, ogled znamenitosti ter pojedina v tržnici pod obzidjem deloma še ohranjene in obnovljene utrdbe zaokrožijo spored.

Za skupino koroških

novinarjev se na tem mestu potovanje šele prične. Pod vodstvom domačega poznavalca okolice prof. Aleša Komavca se nadaljuje zgodovinska in kulturna ekskurzija, ki odpre povsem nove poglede na goriško regijo.

Regija raznolikih lic

Dolina Soče z grobovi stotisočih padlih še zdaj molče opozarja na nesmisel in strahoto vojne. Razstava „Podoba soške fronte 1915–1917“ (Goriški muzej Nova Gorica, Solkan, Pod vinograd) o teh strahotah pove več kot kupa knjig. V Goriški je zaživela nova zavest in s tem tudi nova perspektiva kvalitetnega turizma. Leta 1976 je potres povzročil mnogo škode, vendar so prav po tistem na široko pričeli z obnovo. Danes ne vabijo na obisk zgolj pristna vina iz Goriških Brd in kraški pršut. Obnovljeni arhitekturni spomeniki, razvijajoči se domači turizem, moderna infrastruktura (hoteli in kasino) in zgodovinske edinstvenosti (grobnica poslednjih Borbonov in original Bohoričeve prve slovenske slovnice v samostanu Kostanjevica) so postali temelji nove rasti regije.

DIESE WOCH IM

**SLOVENSKI
VESTNIK**

Die Seite
für unsere
deutschsprachigen
Leser/innen

Kommission der Pädagogischen Fachvereinigung

Die Pädagogische Fachvereinigung, der vor allem zweisprachige Lehrer und Lehrerinnen aus dem Südkärntner Raum angehören, hat bei ihrer letzten Tagung beschlossen, eine besondere Kommission zur Überwachung der Auswirkungen des neuen Minderheitenschulgesetzes einzusetzen. Dieser neuen Kommission werden zweisprachige Lehrer, die beiden Zentralorganisationen der

Kärntner Slowenen sowie das Slowenische wissenschaftliche Institut angehören. Zur Mitarbeit wurden aber auch Vertreter der Universität für Bildungswissenschaften, der Österreichischen Rektorenkonferenz und internationale Fachleute eingeladen.

Die Kommission stellt sich vor allem die Aufgabe, die Auswirkungen des neuen Gesetzes genau zu studieren, Beispiele zu sammeln und sie

der Öffentlichkeit bekannt zu machen. Gleichzeitig soll aber auch mit Hilfe der Kommission die Kritik an den negativen Auswirkungen fachlich fundiert erstellt werden. Die Kommission selbst will aber auch zu einem Forum für die Interessen der Lehrer werden, da ja auch sie von den Auswirkungen des neuen Minderheitenschulgesetzes nicht verschont bleiben werden.

Leiterbestellungen: Von „Objektivierung“ keine Spur

Slovenski vestnik berichtete schon von mehreren Fällen, in denen die Leiterbestellung an zweisprachigen Schulen in Südkärnten keinesfalls nach „objektiven Kriterien“, sondern nach rein parteipolitischen Gesichtspunkten erfolgte. So wurde in Köstenberg/Kostanje die zweisprachige provisorische Leiterin ausgetauscht, so erhielt in Gurnitz/Podkarnos die Leiterstelle eine Lehrerin ohne slowenische Lehramtsbefähigung (obwohl sich andere Lehrer mit dieser Qualifikation um diese Stelle bewarben), und auch in St. Margarethen bei Völkermarkt/Šmarjeta pri Velikovcu bekam die Leitung eine Lehrerin ohne zweisprachige Qualifikation übertragen.

Der Sekretär des Zentralverbandes slowenischer Organisationen, Dr. Marjan Sturm, erklärte dazu, daß die Parteienherrschaft in Kärnten eben auf diese Weise ihre Macht abstützen will. „Päda-

gogische Momente sind ihnen egal, sie wollen nur ihre Leute unterbringen!“ Gleichzeitig stellte Sturm aber auch fest, daß eben diese Beispiele allein schon deutlich machen, daß es am „grünen Tisch“ zu keiner positiven Änderung kommen wird. Darum wird es weiterhin Aufgabe aller demokratischen Kräfte bleiben, eine Gegenbewegung zu initiieren. Nur so wird es gelingen können, die Parteien in die Schranken zu weisen.“

Leserreise '88 nach Rovinj

Slovenski vestnik veranstaltet heuer gemeinsam mit dem Reisebüro Sommerger eine Leserreise nach Rovinj-Rdeči otok. Anmeldungen und Informationen erhalten sie in der Redaktion, Termine sind der 7.–9. 10. bzw. der 8.–10. Oktober 1988. Preis: 1.150 Schilling pro Person.

Aluwand gegen Gemeinsamkeit

Ein Beispiel dafür, daß die Kärntner Behörden offensichtlich gewillt sind, das Trennungsmodell restriktiv durchzusetzen, ist die Volksschule in Köttmannsdorf/Kotmaras. Dort war es den Bezirksschulbehörden und einigen Gemeinde „vatern“ offensichtlich noch nicht genug, daß die Kinder durch Einführung von Assistenzlehrern getrennt werden sollen. Nein: in Köttmannsdorf ließ man sich noch etwas Besonderes einfallen: nämlich Aluminiumwände als Trennwände innerhalb von zwei Klassen. Die Maße für diese neuen Wände wurden bereits genommen. Damit hat man aber gleichzeitig den Willen vieler Eltern mißachtet, die für einen gemeinsamen Unterricht eintreten. Übergangen hat man aber auch die Lehrer an der Schule, die mit Ausnahme der Direktorin gegen diese Pläne ein gemeinsames Protestschreiben an die Behörden richteten.

Kulturelles Angebot für Kinder und Touristen

Am vergangenen Wochenende gab es in Südkärnten eine Reihe von Veranstaltungen für Sommergäste und für Kinder.

Am Donnerstag und am Freitag lud der slowenische Kulturverein „Danica“ aus St. Primus/Sentprimoz zu Konzertabenden nach Klopein/Klopinj und St. Primus/Sentprimoz. Neben Darbietungen heimischer Gruppen wurden die Sommergäste auch über die beschlossenen Trennung der Kinder nach sprachlichen Kriterien informiert. Weiters hörten sie Gedanken zum Gedenkjahr 1938–1988. Die Gäste zeigten sich zufrieden über das hohe Niveau der Veranstaltungen, die sich, wie ein Gast meinte, wohl sehr vom alltäglich gebotenen Klamauk unterscheiden. Zum Abend slowenischer Lieder und Folklore lud am Sonntag auch der slowenische Kulturverein „Trta“ aus Sittersdorf/Zitara vas.

In Ludmannsdorf/Bilčovs und in Eisenkapel/Zelezna Kapla gastierte die Kindertheatergruppe aus Dutovlje/Slowenien mit dem Stück „Pika Nogavička – Pippi Langstrumpf“. Die Gruppe war auf dem Weg zum Seminar „Europäisches Kindertheaterprojekt Wien 1988“, wo sie als Vertreterin Jugoslawiens daran teilnimmt. Am Theaterseminar nehmen rund 200 Kinder aus 23 Staaten teil. 14 Tage werden sie mit anerkannten österreichischen Wissenschaftlern arbeiten.

„Das ist Trinkwasser“

Im Schnitt 40 Liter pro Tag und Person. Nur für diesen Zweck. Insgesamt verbrauchen wir 150 Liter täglich. Im afrikanischen Tschad z.B. steht 1 Liter pro Tag und Person zur Verfügung. Insgesamt. Wir können nicht Trinkwasser in den Tschad schicken. Aber wir sollten mit unserem Wasserreichtum sorgfältiger umgehen. Denn tote Seen und kaputte Flüsse schädigen die ganze Welt. Genauso wie Monokulturen, Überweidung, Abholzung, Großkraftwerke – die ersten Schritte auf dem Weg zu neuen Wüsten. Entwicklungshilfe ist mehr als Spenden sammeln. Bitte informieren Sie sich.

Bitte engagieren Sie sich.

Die Dritte Welt ist auch die unsere.

Wenn Sie mehr über uns und die Anliegen der Dritten Welt erfahren möchten, schreiben Sie an den Österreichischen Informationsdienst für Entwicklungspolitik, 1010 Wien, Tuchlauben 8, Tel. 0222/5333755-6.

„Podobe soške fronte“ kaže Goriški muzej

1938 – 1988: Literatura in preteklost

Zlati časi, idoli in razočaranja...

IGOR SCHELLANDER

Peter Turrini (Alpensaga, Sauschlachten, Rozznjogd) in Rudi Palla (Kärntner Heimatfilm) sta pred kratkim na Dunaju javnosti predstavila prvi del njunega novega – že zdaj lahko rečemo zgodovinskega – dela „Arbeidersaga“/Delavska pripoved z naslovom „Die Verlockung“ v knjižni izdaji. Že takrat v maju je bilo zaradi govoric v „dobro obveščenih krogih“ slutiti, da avstrijski (državni) televizijski monopolist ORF načrtovane televizijske serije obeh avtorjev „zaradi pomanjkanja denarja“ ne bo uresničil. (O tej inačici politične cenzure v Avstriji je v prejšnji številki SV poročal A. Mohar).

Preveč umazanega perila?

Podobno kot nekdanja „Alpensaga“ (Peter Turrini/Wilhelm Pevny, 1974–1979) naj bi „Arbeidersaga“ prikazala ključne točke družbenega razvoja v Avstriji. Tokrat pač ob primeru (povojnega) avstrijskega delavskega gibanja ter razvoju in stanju tiste politične stranke, ki je najbolj bistveno temu gibanju vtisnila svoj (usodni?) pečat, ob primeru njenih predstavnikov, funkcionarjev in pristašev. Avtorja sta se na svojo nalogo temeljito pripravljala. Raziskovala sta po arhivih, prebirala staro časopisje in zgodovinske dokumente, govorila s pričami in današnjimi predstavniki političnega in družbenega življenja. Nabrala sta kupe gradiva, avtentičnih življenjskih usod ter umazanega političnega perila. Po vsej verjetnosti preveč, zato so se začeli poskusiti političnega difamiranja scenarije in seveda tudi obeh avtorjev s strani prizadetih politikov.

Vodje ORF (in le kdo še?) so zdaj dokončno odločili, da bodo predvidoma jeseni – v večernem programu pokazali samo dve nadaljevanji (Die Verlockung/Vabljenost, Müllomania/Manija smeti) načrtovane šestdelne serije Arbeidersaga.

Demitologizacija

Tudi če vseh nadaljevanj ne bo mogoče videti, pa bo zainteresirana publika lahko doživela Arbeidersago ne samo kot dokumentirajoče, temveč prav gotovo v marsikaterem pogledu tudi kot napeto čtivo. Prvi del – Die Verlockung – je pred kratkim založila renomirana dunajska založba Europaverlag.

Die Verlockung prikazuje čas takimenovanega ekonomskega čudeža konjunktura v šestdesetih letih. Kot tragikomični junaki so v ospredju mladi delavci – vajenci in vjenke, njihov vsakdanjik, njihovi idoli, sanje, prve ljubezenske izkušnje, zaznavanje „politike“. Avtorja prepričljivo in zabavno orišeta problemski trikotnik med realnim delovnim in sanjskim svetom mladih ter nadaljujočo se depolitizacijo socialdemokracije, ki ima za posledico postopno depolitizacijo delavskega gibanja in celotne družbe. Turrini in Palla na ta način načenjata nadvse stvaren poskus demitologizacije takimenovanega zlatega obdobja konjunktura, ki delavcu kajpada še zdaleč ni toliko prinesla kot podjetniku... Prva knjižna izdaja iz cikla Arbeidersaga je nekoliko razširjena režijska knjiga 1. filma istega cikla. Film bodo najprej kazali v kinoteatrih, avstrijska televizija pa ga bo oddajala predvidoma jeseni.

Peter Turrini/Rudi Palla, Die Verlockung (1. del Arbeidersage), Europaverlag, Dunaj 1988, 80 strani, 128.-AS.

Poštar (zgoraj) je Piki Nogavički (spodaj) prinesel veselo novico, da jo bo obiskal njen oče, morski kralj

Sliki: Pasterk

ZAHVALA

Ob bridki izgubi najinega blagega in nadvse ljubljenega očeta, gospoda

Nika Kriegla

se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ter vsem, ki so v teh dneh in večerih molili ob njegovi krsti, ter vsem, ki so prišli od blizu in daleč, da se od njega poslovijo in ga sprejmo na njegovi zadnji poti, najtopleje zahvaljujem.

Prisrčna hvala vsem sosedom – posebno Abujevim, Petrovim in Korenovim – ter vsem vaščanom za ponovno in velikodušno pomoč v teh bridkih dneh.

Iskren boglonaj g. župniku Trapu za vsestransko pomoč, za lep in tolažilni govor v cerkvi, boglonaj njemu, g. dekanu Walcherju, g. dv. sv. dr. Zablatniku, gospodoma župnikom Janku in Šafranu za molitve in cerkvene obrede.

Posebna hvala domačemu cerkvenemu zboru za lepo petje ter pevskega zboru „Rož“ iz Šentjakoba, ki je zapel v slovo očetu tako drage domače pesmi, njemu, ki je živel za domačo besedo in narod.

Zahvaljujem se tudi vsem govornikom, g. L. Kasslu – podpredsedniku KKZ, dr. J. Wiegelerju, dr. J. Malleju – tajniku SPZ, ter sosedu in podžupanu J. Zwitterju za lepe poslovilne besede ob odprtem grobu, ter vsem, ki so nama osebno ali pismeno izrazili sožalje.

Franci in Milka Kriegl
Zahomec, 5. julija 1988

Na kulturno-informativni s kulturnopolitičnim dogajanjem

Smo že kdaj pomislili, da si gostje, ki pridejo na Koroško na počitnice, želijo kaj več kot samo oddih in zabavo? Morda želijo spoznati tudi deželo in ljudi, v našem primeru tudi dvojezično Koroško! Pomanjkanje samozvesti in nepotrebna samocenzura pa sta kar prevečkrat vzrok temu, da gostom odrekamo kulturno ponudbo, kakršno bi si morda želeli. Iz strahu, da bi nejevoljni zapustili slovensko kulturno prireditve, ki ima tudi politično izpoved, se niti ne zamislimo, da si gostje ne želijo samo golega folklorizma. V zadnjem času se poletne prireditve za goste le nekoliko spreminjajo in društva nudijo gostom nekaj več kot samo nostalgijo slovenske narodne pesmi. O tem pričajo prav prireditve ob zadnjem koncu tedna.

V četrtek zvečer je bil pri Rutarju na Klopincu tradicionalni

kulturni večer za goste in ob začetku poletnih prireditev „Danica“ iz Šentprimozkega večerni spored sta oblikovala MoPZ „Vinko Poljanec“ iz Ljubljane, vodi ga Franc Starc MPZ „Danica“ pod vodstvom Hanzija Kežarja. Poleg pevskih sporeda so goste informirali o aktualno vsebino. Dr. M. Wakounig je podal nekaj misli petdesetletnici priključitve Slovenije k Sloveniji, kaj se bliža. Njegov je skušal gostom obrazložiti, da strah pred nemškim nacionalizmom na Koroškem ni brezpomen. Reakcije gostov po prireditvi so potrdile pravilnost stne povezave, neki gost je mnenja, da je bil priča kulturnemu večeru z nivojem, med katerim največkrat ponujajo sam mauk – kakor se je izrazil.

V petek zvečer je bil podoben večer v kulturnem domu „Danica“ v Šentprimozu. Spored oblikovali MePZ „Danica“, dinski pevski zbor, vodi ga S. Marko in Trio Korotan s p. Za povezavo je poskrbel predsednik društva Stanko Wakounig. Podal je nekaj kulturnopolitičnih misli, predvsem pa je goste informiral, da bodo od jeseni dalje ljudskih šolah povsem izločili šolarje po jezikovnih nivojih. Pozornost je namenil spominskemu letu 1938–1988 ob tej priložnosti prebral univ. prof. Erwina Ringla.

OGLASA

Za poletno noč v Hodišah (13. in 14. avgust 1988) iščem natakarike. Prijavite se lahko na telefon 0463/44 297 (Gusti Serajnik)

Avstrijski rdeči križ potrebuje rabljena očala za branje in slušne aparate, ki so še uporabni oziroma so le malenkostno poškodovani.

Avtorja „Arbeidersaga“ Turrini in Palla kot igralca v filmu.

Nogavičke Bilčovsu Kapli

„Europäisches Kindertheaterprojekt Wien 1988“ na Dunaju.

SPZ v Celovcu je izkoristila priložnost in je gledališko skupino iz Dutovelj povabila, da na poti na Dunaj ustavi na Koroškem. Z režiserjem, menedžerico in strokovno sodelavko KO Kranj Alenko Bole-Vrtač je gledališka skupina gostovala v Bilčovsu in v Željni Kapli. Pri Miklavžu v Bilčovsu, kjer so bili gostje SPD „Bilka“ in otroških ur, so mladim gledališčnikom gostovali v soboto, v nedeljo pa so s svojim biskopom razveselili otroke v Željni Kapli, kamor jih je povabilo SPD „Zarja“. Predstave se niso razveselili le najmlajši, zanimiva je bila tudi za starejše, saj je v uprizoritvi tak lahko našel nekaj zase. Medtem, ko so se otroci istovestili z mladimi junaki, so se odrasli nasmejali šalam Pike nogavičke in njenih tovarišev. Uprizoritev je pokazala, da se gledališka skupina kot predavnica Jugoslavije upravičeno udeležuje gledališke izmenjave na Dunaju.

Nova izdaja „Kdo je kdo“ brez Kurta Waldheima

Prvič doslej ime avstrijskega državnega predsednika ni omenjeno v avstrijski izdaji knjige „Kdo je kdo v Avstriji“ (Who is who in Austria). Vendar pa je založnik Avstrijskem vseeno omogočil, da v knjigo vnesejo tudi Waldheimov življenjepis. V knjigo je namreč pod črko „W“ priložil samolepljivo etiketo s podatki o avstrijskem predsedniku in pustil prazen prostor.

Za tako rešitev se je založnik po lastni izjavi odločil zato, ker je bil med samo pripravo knjige „Kdo je kdo“ izpostavljen številnim pritiskom. Najprej so se pojavili Waldheimovi nasprotniki, ki so zahtevali, da je treba Waldheima izpustiti, kasneje pa še njegovi „prijatelji“, ki so zahtevali predsednikovo uvrstitev v to knjigo.

Da je volk sit in koza cela, pa je založnik našel salomonško rešitev in Avstrijskem samim prepustil odločitev o tem vprašanju.

Že sam primer pa kaže, da razprava o preteklosti avstrijskega predsednika še ni končana, kaj šele, da so razčiščena dejanska ozadja. Vsekakor pa velja ugotoviti, da tudi predsednik ni pripravljen prispevati k temu razčiščevanju.

Večerih so goste seznanili s plesnim na Koroškem

Povezava je med gosti odjekovala zelo pozitivno, kar potrjuje, da je tovrsten pristop do kulture večerov za letoviščarje pravi. To sta v pogovoru za Slovenski vestnik potrdila tudi dva gostja. Nekoliko manj političen in bolj informativen večer za letoviščarje je priredilo SPD „Trta“ v Žitari vasi. V soboto so gostje v ljudski šoli izvedli večer slovenske pesmi in folklorne igre. Ob začetku prireditve sta nastopila Marketz in Peter Korpič, ki sta povabila goste, da bi se vživeli v posebnosti dvojezične občine in da bi se ob svojem bivanju tudi seznanili s pomenom dvojezičnosti.

Kulturni spored so oblikovali MoPZ „Franc Leder-Lesičjak“ iz Globasnice, vodi ga Janez Petjak, ansambel 4J iz Podjune, otroška folklorna skupina SKD iz Globasnice pod vodstvom Janje Božič, Vokalni ansambel SPD „Danica“ pod vodstvom Stanka Polcerja in MoPZ „Trta“, ki ga vodi Jožef Starc.

S to prireditvijo je žitajsko društvo ponovno prispevalo kamenček k svojevrstni obliki komunikacije z letoviščarji. Vabilu se je odzvalo presenetljivo veliko gostov, ki so bili s sporedom dokaj zadovoljni.

Miha Pasterk

MoPZ „Danica“ z zborovodjem Hanzijem Kežarjem

Slika: Pasterk

Od 7. do 9. ali od 8. do 10. okt.

Hotel Istra, v katerem bomo bivali, vabi s široko ponudbo udobnosti.

Vestnikov hit '88: Rovinj – Rdeči otok

Uredništvo Slovenskega vestnika tudi letos vabi na tridnevno potovanje z avtobusi in ladjo na prelepo istrsko obalo. Po izredno nizki in mikavni ceni smo ga pripravili skupno s turistično agencijo Sommeregger. Peljali se bomo v Rovinj, od tam pa na izredno lepi Rdeči otok. Tam bomo stanovali v hotelu ISTRa, visoke A-kategorije.

Letos pa smo pripravili še posebno ugodnost: namreč lahko se odločite, kdaj boste potovali. Na izbiro sta dva termina, namreč Vestnikovo potovanje od petka, 7. do nedelje 9. oktobra, ali pa od sobote, 8. do ponedeljka 10. oktobra. Upamo, da bomo s to dvojno možnostjo omogočili vsem našim bralcem in prijateljem, da se bodo lahko udeležili tega družabnega in veselega dogodka.

Tudi letos vam bodo seveda na voljo izvrstni vodiči, ki vam bodo tudi med potjo lahko pripovedovali o znamenitostih krajev, skozi katere se bomo vozili in jih videli.

Vse to pa vam nudimo po izjemno nizki ceni:

VESTNIKOV HIT '88
stane namreč po osebi samo
1.150,- šilingov.

(Dodatek za enoposteljno sobo je dnevno 70 šilingov, otroci do šest let starosti potujejo brezplačno, če spijo s starši v isti sobi).

V ceni so vključene naslednje storitve: avtobusni prevoz s Koroške do Rovinja in nazaj, dva polna penziona in dodatno kosilo v hotelu, lokalni ladijski prevoz obala-otok-obala ob prihodu in odhodu, poldnevni izlet z ladjo, v hotelu pa vam bo na razpolago tudi glasba za večerni ples, disco-klub in seveda vse udobnosti kot npr. odkriti in pokriti bazen,...

Podrobnejše informacije vam nudi Slovenski vestnik (telefon: 0463/514300-40), Tarviserstraße 16, Celovec.

Prijave sprejemata Slovenski vestnik (glej zgoraj) ter agencija Sommeregger, Walter von der Vogelweideplatz 3, Celovec (telefon: 0463/37000).

Turistična agencija

SOMMEREGER

Walter von der Vogelweideplatz 3,
Celovec – telefon: 0463/37000

Posebno ugodni počitniški leti

Kreta-Rodos
let vsak petek iz
Celovca
od 2.980 šil. dalje

Palma de Mallorca
let z Lauda-air,
za en teden
3.500 šil.

Otok Korčula
let iz Ljubljane,
polpenzion,
od 3. do 10. 9. 88
3.540 šil.

Datum	Kraj	PRIREDITVE	Prireditelj
Sreda 20. 7. 20.30	Samostanska cerkev v Osojah	WIENER SÄNGERKNABEN Koncert Dunajskih dečkov	Carinthischer Sommer
Četrtek 21. 7. 17.00	Kongresna hiša v Beljaku	DER CLOWN UND DIE INSELKINDER otroški musical z otroci (Kurt Pahlen)	Carinthischer Sommer
Petek 22. 7. 20.30	Kongresna hiša v Beljaku	KONCERT SLOVAŠKE FILHARMONIJE Solisti: Gabriela Lechner (sopran), Boris Bloch (klavir), dirigent: Martin Sieghart.	Carinthischer Sommer
Petek 22. 7. 20.30	Breznikov kamp ob Zablaškem jezeru	KULTURNI VEČER Nastopajo: Tamburaši SPD Svoboda Šentjanž, MoPZ Vinko Poljanec, MePZ „Danica“	SPD Danica
Sobota 23. 7. 20.00	gostilna Trkl Sele-Borovnica	II. KOZJI BAL Pester kulturni spored.	Alpski klub Obir
Sobota 23. 7. 20.30	Arkadno dvorišče samostana v Vetrinju	ZAKLJUČNI VEČER JAZZ-WORKSHOPA	Neues Musikforum Viktring
Sobota 23. 7. 15.00	na travniku v Piberku	JAZZ 88 Nastopajo znani pevci in skupine	Pliberška kulturna inicijativa
Sobota 23. 7. 20.00	pri občinskem kopališču v Železni Kapli	FOLKLORNI PRAZNIK Nastopajo: Papirniški pihalni orkester Vevče, Folklorna skupina KUD Slava Klavara iz Maribora, Folklorna skupina SPD Zarja, za ples igra ansambel Bled. Bogat srečolov.	SPD Zarja v Železni Kapli
Nedelja 24. 7. 20.30	Grad v Bekštanju	THE ZAWINUL SYNDICATE jazz-koncert	Festival na na gradu
Ponedeljek 25. 7. 20.30	gostilna Wrolich v Ločah	FOLKLORNI VEČER	SPD „Jepa Baško jezero“
Ponedeljek 25. 7. 19.00	Katoliški dom prosvete v Tinjah	PRELEPA KOROŠKA dia-predavanje (nem.)	Sodalitas
Od 25. 7. do 30. 7.	Mladinski center na Rebrci	TEDEN MLADIH UMETNIKOV	Krščanska kulturna zveza
Sreda 27. 7. 20.30	Grad v Bekštanju	Stefanie WERGER s skupino („Sehnsucht nach Florenz“)	Festival na gradu
Četrtek 28. 7. 20.30	Baročna dvorana Vetrinj	„KÄRNTNER SYMPHONIE“ (Meinhard Rüdeauer/Gert Jonke) igra: Jess-trio; glasba Brahmsa, Mahlerja, Berga, Rüdenerja;	Neues Musikforum Viktring
Četrtek 28. 7. 20.30	Kulturni dom v Šentprimozu	KABARETNI VEČER Nastopa skupina Gimpel iz Gradca	SPD Danica
Petek 29. 7. 20.00	Katoliški dom prosvete v Tinjah	KONCERTNI VEČER nastopata: Ferdinand Neges (kitara), Johann Scherr (kitara)	Sodalitas
Sobota 30. 7. 19.00	Mladinski dom SSD, Miksch- schallee 4, Celovec	IZREDNI OBČNI ZBOR SLOVENSKEGA ATLETSKEGA KLUBA Člani ne bodo prejeli posebnih pismenih vabil!	SAK
Nedelja 31. 7.	POHOD NA OBIR v spomin Hermanu Veliku in Valentinu Polanšku Zbirališče: ob 11. uri na vrhu Obirja. Nazaj grede piknik pri Marofu		
od 1. 8. do 5. 8.	na Pečnici	TEDEN V NARAVI... Za otroke med 10. in 14. let. Prijava: do 15. julija na Kat. otroško mladino, Viktringer Ring 26, tel.: 0463/51 11 66. Cena: 300 šil.	Katoliška otroška mladina
od 28. 8. do 3. 9.	Katoliški dom prosvete v Tinjah	SLOVENSKE POČITNICE Vodijo: Marija Perne, mag. Andreja Vrbinč in Renate Kraut.	Sodalitas
od 6. 8. do 20. 8.	Katoliški dom prosvete v Tinjah	DOPUSTNIŠKA IN IZOBRAŽEVALNA TEDNA ZA DRUŽINE S POHABLJENIMI OTROKI (nem.) in Katoliška vodi: Elisabeth Szedlcek s sodelavci	Sodalitas družinska zveza Dunaj
Četrtek 11. 8. 20.00	Katoliški dom prosvete v Tinjah	KONCERT SLOVENSkih NARODNIH PESMI Nastopata: družina Lipuš in Plazniška dekleta	Sodalitas

RAZSTAVE

Grad Straßburg	Razstava ob Heminem jubileju do 26. oktobra 1988
Galerija Tinje	Razstava del Janeza Kovačiča – oljne slike, akvareli in risbe do 25. 7.
Galerija Tinje	Razstava del Blaža Župančiča (fotografije) otvoritev 26. julija, 20.00 Razstava traja do 19. septembra.
Sele v novih prostorih občine	Kmečka hiša v Selah – Stalna razstava
Galerija Rožek	Kiki Kogelnik – Ogled razstave možen vsak dan od 15.00 do 19.00, razen ob ponedeljkih.
Mohorjeva knjigarna	Veselka Šorti-Puc (akademska slikarka) do 30. julija.
Kavarna Doma umetnikov, Celovec	Zorka Loiskandl-Weis, razstava akvarelov in gvažev do 15. avgusta 1988

OBIŠČITE V SLOVENIJI

36. Mednarodni poletni festival Ljubljana, Križanke, Od 27. 6. do 1. 9. 1988

20. 7. 21.00 KANG SUN YOUNG – koreanski folklorni ansambel z ljudskimi šegami, verskimi rituali in dvornimi plesi severovzhodne Azije.

Rožek: Kiki Kogelnik

V soboto, 9. julija je bila v galeriji Marije Šikoronija v Rožku odprta razstava na Koroškem rojene in v New Yorku živeče slikarke in grafičarke Kiki Kogelnik. Na ogled je vrsta barvno pisanih, plakatvinih, velikoformatnih sitotiskov, več olj na papirju in slik v akrilu, v barvi in figurativnosti reduciranih slikovnih sporočil. Pri sitotiskih je v ospredju in središču Kogelnikina tema ženske – kot vaba za pogled, kot galmourgirl, nosilka reklame, modna lutka, kot dogovorjena razdaja individualnosti, zožena na tip igralke vloge. Vse to je ustvarjeno spretno, smešno, ironično, brez komentarja, a ne povsem brez kritike o tej igri vloge in stanu ženske kot igralke.

Druga vrsta slik medsebojno povezuje in daje veljavo posameznim delom slikarske govornice. To so znaki risb v

delih odlomkov, znaki hladne in stvarne govornice, a tudi magično skrivnostno predstavljeni, izpadljivi, razigrani slikarski zlogi tvorijo neko novo celoto likovne uganke, katere težavnost je v sprejemanju in razumljivosti ter v težavnosti razvozljanja. Kot mali otoci ležijo ti znaki na slikovni površini, so od slike do slike premaknjeni, se spreminjajo po svojem videzu, pričajo o spreminljivosti in možnosti spremembe resničnosti. Ti znaki so odraz za nenehno spreminjanje premičnosti kot resničnosti in so seveda tudi podoba umetnice.

Gre za zelo zanimivo razstavo. Zanimive so tudi disciplinirane cene, zlasti za zbiralce. Odprta je do 31. julija, ogled je možen vsak dan (razen ponedeljka) od 15. do 19. ure. Razstava je gotovo ena najpomembnejših v dosednji dobi Galerije Rožek in je tudi

potrditev njene kvalitete in njenega mesta na Koroškem in v avstrijskem kulturnem dogajanju.

Peter Paul Wiplinger

Razstava

Meina Schellander in Kiki Kogelnik razstavljata na gradu Straßburg svoje impresije na temo Heme Krške. Medtem ko pri Schellandrovi (slika levo) prevladuje Hemina „razgledanost“, je Kogelnikova postavila v ospredje, da so revni in podložni menda nosili Hemi darila in od nje pričakovali milost. Zanimiva različna pristopa do te teme.

„Die Brücke“ 1/1988 – spet delež slovenske književnosti

Koroška literarna revija „Die Brücke“ bi po načrtu morala iziti vsako četrtoletje, a uredniku to ni tako pomembno, gre mu v prvi vrsti zato, da izda dobro številko. Gre torej za prvo številko letošnjega letnika, ki je spet skrbno urejena in razkošno opremljena.

Urednik Ernst Gayer je tudi tokrat uvrstil dela dveh naših mladih pesnikov Cvetke Lipuš in Fabjana Hafnerja, ki skupno z drugimi mladimi koroškimi nemško-pisočimi avtorji tvorijo rubriko prvih koroških objav. Fabjan Hafner je

napisal razmišljanja, zakaj je občasno potrebno in mikavno pisati zgodbe. Cvetka Lipuš je napisala cikel pesmi pod naslovom „In vendar so vse srede tvoje“. Objavljene so v izvorniku in v prevodu Klause Detleva Olofa.

Petdesetletnica zloglasnega anšlusa je prisotna tudi v tej številki. Trude Polley je napisala razpravo „Judje na Koroškem in tretji rajh“ (Die Juden in Kärnten und das Dritte Reich); zanimiv je tudi prispevek Gerharda Seifrieda, v katerem obravnava ilegalne publikacije strank

v letih 1933 do 1938. Tu gre za odlomek disertacije avtorja, ki osvetljuje ilegalno dejavnost zlasti komunistične partije. V to tematiko spada tudi ocena knjige o dokumentaciji „Kärnten und der Anschluß“ (Koroška in anšlus), ki sta jo napisala Alfred Ogris in Wilhelm Wadl.

Med ocenami novih knjižnih izdaj, ki jih revija ocenjuje, je treba omeniti Lipušovo izdajo Črtice mimogrede, Gaußovo „Tinte ist bitter/Črnilo je grenko“ in „Farbenlehre/Nauk o barvah“.

SLOVENSKI VESTNIK

Izdajatelj in založnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, 9020 Celovec, Tarviser Straße 16. Uredništvo in uprava: 9020 Celovec, Tarviser Straße 16, tel. (0 463) 51 43 00-30/31/32/33/34, telex 42 20 86 ZSO. Glavni urednik: Ivan P. Lukan; urednika: Andrej Kokot, Andrej Mohar. Tisk: Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec – Borovlje. Zastopstvo za Jugoslavijo: ADIT-DZS, Kardeljeva c. 8/II, p.p. 171 61000 Ljubljana. Letna naročnina: 250 avstr. šilingov; za Jugoslavijo 18.000 dinarjev. Oglasi: 1/1 stran 12.000 avstr. šilingov, za Jugoslavijo 1.500.000 dinarjev.

SPZ – skrb za zborovsko petje

Slovenska prosvetna zveza je imela minuli teden v Kotmari vasi na domačiji Kristija Lajčaharja svojo letno sejo upravnega odbora. Poleg rednega programa dejavnosti SPZ v poletnih mesecih, je bila glavna točka dnevnega reda obravnava problema zborovskega petja in možnosti za njegov nadaljnji razvoj. Zato so na sejo povabili tudi naše zborovodje ter priznane glasbenega pedagoga in zborovodjo prof. Janeza Boleta iz Ljubljane. Medtem, ko smo v zadnjih letih zabeležili viden napreden na področju odrske dejavnosti, tega pri zborovskem petju žal

formule, s katero bi bilo možno na mah odpraviti krizo, pač pa je menil, da zbor stoji in pade z zborovodjem. V kolikor je ta sposoben zbor vzdrževati na zaželeni ravni in tudi sicer pevcem vlivati ljubezen do petja, potem do krize ne more priti, saj ljudje radi pojejo. Zadeva pa postane resna, če ni kadra, če odpove zborovodja (kar se pravkar dogaja v Železni Kapli).

O teh problemih so spregovorili prisotni odborniki in zborovodje. Brez dvoma najbolj tehtna je bila ugotovitev, namreč da se mora pevec s tem, kar poje identificirati. Z

posebno dobrih. To pa je tudi problem pri nas na Koroškem. Situacija sicer še ni akutna, vendar zaskrbljujoča, ker starejši zborovodje počasi odhajajo, mladi pa še niso – vsaj ne povsod – stopili na njihova mesta.

Da bi bilo trenutno zaskrbljujočo situacijo možno rešiti, je brez dvoma pomemben zbor mladih zborovodij (na našem posnetku pod vodstvom Milene Kernjak), ki so v okviru glasbene šole obiskovali zborovodski tečaj. Vsi morda ne bodo stopili pred zbor, a nekateri se bodo gotovo opogumili in pričeli z delom. Treba jim je izraziti naše zaupanje, predvsem pa možnost nadaljnega izobraževanja.

Prav je, da je SPZ pričela obravnavati tudi ta problem, ki je za našo narodno kulturo še posebnega pomena, kajti koroški Slovenci prav z našo narodno pesmijo zavzemamo posebno mesto v slovenski glasbeni kulturi. Če bi naša narodna pesem zamrla, bi bila z njo ogrožena tudi umetna. To se pa ne sme zgoditi! Seveda pa bodo nujne tudi nove vsebine in oblike dela. Pot, ki jo je ubral MePZ „Rož“ v Šentjakobu v Rožu je vredna posnemanja, saj rožanski zbor danes sodi med tiste zборе slovenskega kulturnega prostora, ki se lotevajo programov, ki čestokrat mejijo na profesionalno izvedbo. To pa pri pevkah in pevcih zbujata tudi veselje do petja in novosti, kar pomaga pri doseganju zahtevnih nalog in ciljev.

ne moremo trditi, pač pa nastajajo problemi predvsem zaradi pomanjkanja strokovnih kadrov pa tudi zaradi upadanja zanimanja za sodelovanje v pevskih zbora. Vzrokov za to je več, a glavni je brez dvoma ta, da nimamo zadosti šolanih zborovodij. Prof. Bole je zbranim povedal, da nima pri roki čudežne

drugimi besedami to pomeni, da tisto, kar izraža v pesmi, razume in da mu vsebina nudi tudi motivacijo in veselje do petja. Kljub krizi je petje, tako je podčrtal Bole, med Slovenci še vedno najbolj razširjena oblika kulturnega udejstvovanja in problemi nastajajo predvsem zaradi pomanjkanja zborovodij,

Oman – Pariški rekviem

Ne za prodajo, ampak kot darilo je pri Založbi Mohorjeve družbe pred nedavnim izšel katalog oziroma reprodukcija Omanovega cikla „Pariški rekviem“. Gre za prikaz trinajstih njegovih del, značilnih za njegovo slikarstvo v zadnjem obdobju, ko je njegov osrednji motiv človek, odnosno njegova minljivost.

Pri pričujoči izdaji pa ne gre le za reprodukcije del Valentina Omana, ki jih je posnel Peter Paul Wiplinger,

marveč tudi za obsežno razpravo o umetniškem delu in iskanju; napisal jo je znani umetnostni zgodovinar dr. Ivan Sedej. Pod naslovom „Omanovo iskanje absolutnih vrednot“ pisec predstavlja Omana od začetka njegove umetniške poti do sedanjega umetnikovega oblikovanja cerkvenih notranjščin. Razprava je objavljena tudi v nemškem jeziku in v esperantu. Prevoje sta opravila Pepca Weiss in Vinko Ošlak.

Uveljavitev

Med številnimi likovnimi razstavami, ki so potekale v zadnjem času, je treba omeniti razstavo v Moderni galeriji v Velikovecu, kjer so se javnosti predstavili štirje mladi slikarji in sicer Rudi Benetik (na naši sliki), Stefan Gyurko, Hubert Lobnig in Franc Motschnig.

Razstava je izredno odmevna tudi zato, ker gre za četverico umetnikov, ki so povezani s Podjuno, pa tudi zaradi tega, ker hodijo vsak svojo umetniško pot. O razstavi je poročala celo televizija (lokalni spored), ki je na kratko predstavila vsakega umetnika. Galerija pa je zabeležila izredno veliko število občudovalcev.

NA KRATKO

Koroška slovenska avtorja v nemški literarni reviji

Nemška literarna revija „Literatur um 11“ je mlad in zanimivo koncipiran časopis, katerega tretji zvezek je v teh dneh izšel v založbi Hitzeroth v Marburgu ob Lahni. Revija izhaja dvakrat letno. Izdajatelj Ludwig Legge, sam pisatelj, je predsednik zelo aktivnega društva Neue literarische Gesellschaft. Günther Jahn

in Gunilla Rising Hintz pa opravljata uredniško delo.

Najnovejša izdaja z obsegom 55 strani je zanimiva predvsem za Koroško, saj sta dva od osmih avtorjev koroška Slovenca, in sicer Gustav Januš (roj. 1939) ter Janko Ferk (roj. 1958).

Dve provokativni pesmi slovenskega avantgardista Tomaža Šalamuna (roj. 1941) je prevedel znani celovski leksikograf Peter Kersche (roj. 1945).

Težišče izdaje pa je 75. rojstni dan avstrijske pisateljice Gertrude Fussenegger. O njej piše György Sebestyen (roj. 1930).

V reviji pa objavljajo še Friedrich G. Paff (roj. 1950), Margarete Hannsmann (roj. 1921) in Lars Andersson (roj. 1954).

„Literatur um 11“ je revija z visokim literarnim nivojem, ki odgovorno išče nove avtorje in pri tem ne pozablja na tradicijo.

Gustav Januš

Solidarnostno branje

Društvo slovenskih pisateljev je potem, ko so v Ljubljani zaprli Janeza Janšo, Davida Tasiča in Ivana Borštnerja, češ da so izdali vojaško skrivnost, proti temu postopku ostro protestiralo in kot izraz protesta in solidarnosti s priprtimi organiziralo vsakodnevne literarne večere.

Te večere so spet pričeli v ponedeljek, torej na dan, ko

se je začela sodna obravnava proti obtožencem. V akcijo solidarnostnih branj so se vključili tudi zamejski slovenski literati iz Trsta in s Koroške. Tržaški besedni ustvarjalci so v Ljubljani že nastopili, naši pisatelji pa bodo v prostorih Društva slovenskih pisateljev v Ljubljani brali prihodnji četrtek (21. tega meseca) ob 19. uri.

Zahvala

Zahvaljujemo se vsem pohodnikom, sodelujočim pri organizaciji pohoda in pri spominski svedenosti ob spomeniku ter vsem, ki so gmotno pripomogli, da je bil tudi letošnji 9. spominski pohod izveden uspešno ter bil kot tak spet mogočna manifestacija naše življenjske volje.

S spominskim pohodom smo se ponovno oddolžili vsem padlim in pomorjenim za svobodo in se obenem tudi hvaležno spomnili vseh tistih, ki so nam pomagali v naši narodnoosvobodilni vojni.

Posebno se zahvajujemo prijazni gostoljubnosti domačinom, ki so nam postregli kakor svojim bratom, podobno kot takrat, ko nas je sovražnik hotel za vedno pregnati z naše domače zemlje.

Letošnji pohod nam bo ostal v lepem spominu in bo gotovo tudi pripomogel, da se bo tudi prihodnjega, jubilejnega 10. pohoda po poteh Domnove čete udeležilo mnogo pohodnikov.

Pripravljalni odbor
za organizacijo 9. spominskega pohoda

DEVIZE / VALUTE

Devizni tečaji 18. 7. 1988

	Nakup	Prodaja
din	0.48	0.60
us \$	13.250	13.350
can \$	10.96	11.06
angl. £	21.94	22.20
irl	18.80	19.06
sfr	845.90	848.30
bfr	33.57	33.77
ff	207.86	209.74
hfl	622.86	625.74
dm	701.98	704.82
lit	0.942	0.960
dkr	183.80	185.20
nkr	192.77	194.23
skr	204.59	206.61
frnk	295.80	298.20
esc	8.48	8.84
ptas	10.55	10.71
yen	9.818	9.840

Posreduje

Zveza/Bank

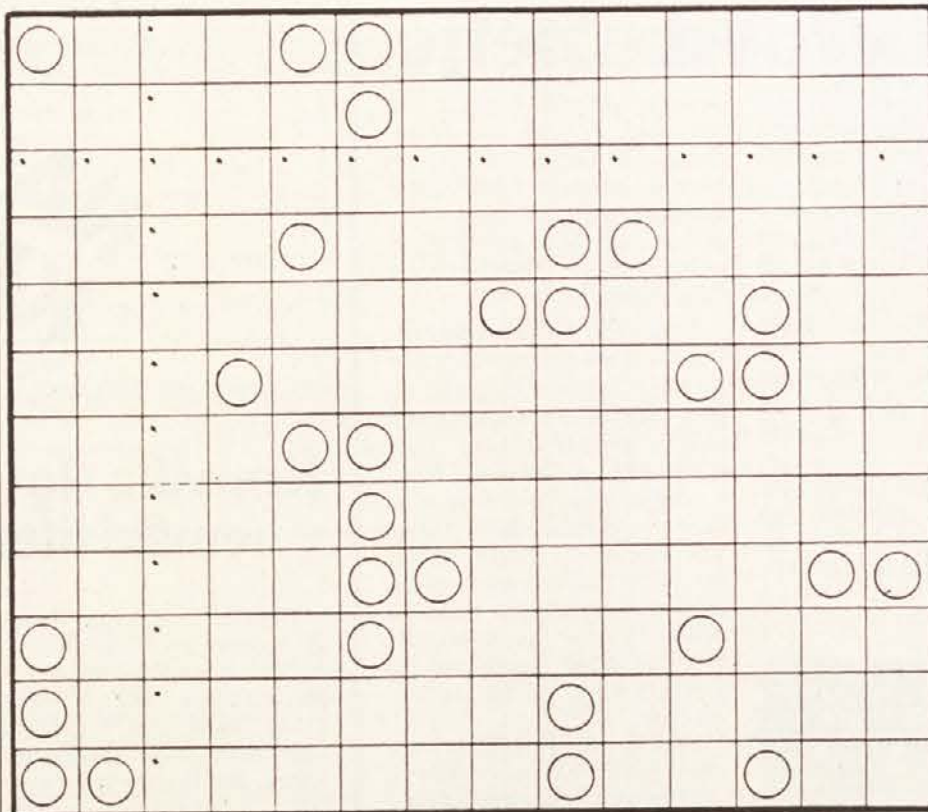
Valutni tečaji 18. 7. 1988

	Nakup	Prodaja
din	0.48	0.60
us \$	13.00	13.60
can \$	10.70	11.30
angl. £	21.50	22.70
irl	18.50	19.50
sfr	838.00	858.00
bfr	32.60	33.80
ff	204.00	214.00
hfl	615.00	631.00
dm	694.20	710.60
lit	0.93	0.98
dkr	180.50	187.50
nkr	189.50	196.50
skr	201.00	208.00
frnk	290.50	301.50
esc	8.10	9.30
ptas	10.30	11.00
yen	9.60	9.90

LOTTO

5 10 14 20 29 34 (37)
brez jamstva!

TOTO

X1X 12X 211 X12
brez jamstva!

Kombinacijska križanka

V lik z razvrščenimi črnimi polji vpišite besede s spodnjega spisa tako, da se bodo med seboj pravilno križale. Na spisku ni dveh najdaljših pojmov, ki sta v križanki označena s pikicami. Dobili ju boste, ko boste križanko rešili do konca.

11-črkovna beseda: KONTROLKA; 8-črkovne besede: ČOLNARNA EKSTRAKT INTERNAT

///	T	R	A	N	S	///	P	A	N	
P	R	A	N	J	E	///	A	B	O	
R	A	D	A	///	T	I	T	A	N	
E	K	I	P	A	///	Z	R	N	O	
S	T	R	E	L	O	V	O	D	///	
T	O	K	S	I	K	O	L	O	S	
A	R	A	T	///	A	R	A	N	Y	

PLENKAČA PRIDANIČ PROSTOST RADIATOR SOVAŠČAN TROBENTA; 7-črkovni besedi: ATLASOV TRŽANKA; 6-črkovne besede: ALONŽA ATALOS LINEAL OČNICA; 5-črkovne besede: ARENA ENOTA EOLUS KOSTA NRAVI PSALM RUINA TAKSA TASSO TRTAR; 4-črkovne besede: ALVA JASA KOLE NIKI OTTA RAČE SAAB STAN; 3-črkovne besede: ACI IDE JAM KAR ODA ROE SIR TAT VAH VAT; 2-črkovne besede: ČN IT NH NL PO SZ SE ŽL.

sestavil Jože Petelin

Rešitev iz prejšnje številke SV
PLESALEC + PLEZALEC

TEDENSKI HOROSKOP

LEV (23. 7. – 23. 8.)

Uživali boste in nabirali moči, ki jih boste kmalu spet potrebovali. S tistim bodo zadovoljni, z ostalim pa nekoliko manj. Ne verjemite vsega, kar slišite. Precej drugače je...

DEVICA (24. 8. – 23. 9.)

Ugajali boste sebi in drugim, pa še marsikaj boste dosegli. Ste v zelo zanimivem obdobju, ki bo nadvse uspešno. Težko boste čakali, a boste kmalu dočakali...

TEHTNICA (24. 9. – 23. 10.)

Raje popustite, ker se zaradi trmoglavosti lahko pošteno opečete. Pogovorite se z osebo, s katero ste bili včasih pogosto skupaj, zadnje čase pa jo zanemarjate. Vaša srečna številka je devetindevetdeset.

SKORPIJON (24. 10. – 22. 11.)

Zaletavali se boste, od tega pa ne boste imeli drugega kot glavobol. Nekoliko več diplomacije pri vsem skupaj sploh ne bi škodilo, pa še hitreje bi dosegli tisto, kar bi radi.

STRELEC (23. 11. – 21. 12.)

Nekoliko pozno boste zvedeli, vendar bo še dovolj časa za pametno odločitev. Konec tedna vas bodo povabili v veselo družbo, kjer se boste prijetno zabavali.

KOZOROG (22. 12. – 20. 1.)

Zelo hitro naredite, kar nameravate, ker v nasprotnem primeru ne bo dovolj časa. Globoko boste segli v žep, vendar se bo bogato obrestovalo. Zaljubljeno boste gledali...

VODNAR (21. 1. – 18. 2.)

Sprememba vam bo dobro dela, dobre volje pa boste tudi zaradi nečesa drugega. Tisto, kar boste zvedeli, vas bo navdušilo, odrazilo pa se bo tudi v kuverti. Uživali boste! Vaša srečna številka je šestinsedemdeset.

RIBI (19. 2. – 20. 3.)

Po nepotrebnem ste izgubili živce, zato bo najbolje, če zadevo kar se da hitro zgladite. Spoznali boste nekaj zanimivih ljudi, zaradi enega pa vam bo hitreje bilo srce.

OVEN (21. 3. – 20. 4.)

Smehljali se boste in zadovoljni boste, ker se bodo zadeve zelo ugodno razvijale. Kratka sprememba vam bo dobro dela. Še bolj pa tisto, kar ji bo sledilo. Pohvalili vas bodo... Vaša srečna številka je deset.

BIK (21. 4. – 21. 5.)

Tokrat raje popustite, ker se lahko zapletete v igro, katera se vam bo še otepala. Če se boste pogovorili o vsem potrebnem, boste vedeli, kaj morate storiti. Vaša srečna številka je sedemnajst.

DVOJČKA (22. 5. – 21. 6.)

Proti koncu tedna bodite previdni in se ne spuščajte v nepotrebne prepire. Vse skupaj se vam lahko pošteno otepa, zato se obvladajte. S prijaznostjo boste dosegli precej več... Vaša srečna številka je dvainsedemdeset.

RAK (22. 6. – 22. 7.)

Tisto bo minilo in spet boste nadvse dobre volje. Od srca se boste nasmejali tistemu, kar se bo pripetilo proti koncu tedna. S kupljenim boste zadovoljni, z družbo pa tudi. Vaša srečna številka je sedeminštrideset.

KAROLINA KOLMANIČ
Izzvenela je pesem

„Lahko noč in hvala za prijeten večer, ki ste ga podarili nepovabljenemu gostu. Greva, Nero!“

„Kam plavate, misli?“ se je skoraj nejevoljno spraševala Vera, ko je ura odbila že dve in spanca še vedno ni bilo. Nena doma se je zbudil Emil. Njegova težka levica se je spustila nanjo. Prsti so se začeli previdno sprehajati po njenem telesu.

„Čakal sem te. Dolga zabava, kaj?“

„Kar prijetno je bilo. Približno že veš, kako proslavlja feministični kolektiv.“

„Same ženske tudi niste bile.“

Ne, pet moških, za vzorec. Vsaj toliko, da smo ljudje.

Nocjo so bili nadvse kavalirski. Vidiš, če bi organizirala zabavo tvoj in moj kolektiv, bi bila kar ustrezna kooperacija in primerna porazdelitev.“

„Še zdaleč ne. Saj bi bilo moških veliko preveč.“

Potem je najbolje tako, kot je,“ je spravljivo dejal. Ljubil jo je pač tako, kakor je znal. Ni se odmikala niti upirala. Njeno

žensko telo je bilo pač žejno ljubezni, vsaj fizične. In to noč je bil izjemen. Vonja po alkoholu ni bilo čutiti.

Konec junija je bil sklican seminar v Ljubljani. Vera je oklevala. Še nikoli ni pustila otroka tri dni doma. Že res, da je tašča ves čas skrbela zanj, toda vse proste ure se je le ona ukvarjala z Igorčkom. Prve čiste besede, ki so prihajale iz otrokovih ust, so bile zanj pravo veselje. Drobnji prsti so božali slikanico in ponavljali: „Muca bela ... Kuža, pes ... ura tika taka.“

Drobna, čisto vsakdanja presenečenja, so zadostovala, da se je za odhod težko odločila.

Zvečer ji je telefonirala kolegica iz Maribora:

„Vera, potujeva z avtobusom ali vzamem karte za vlak?“

„Anita, kako to misliš? Saj še ne vem, ali bom sploh šla.“

„Prijavila si se, kajne?“

„Že res, ampak...“

„Kaj, ampak? Če mi otroka ne zaupaš, ga nesi s seboj!“

V slušalki je nekaj zaškrtralo in Anita je jasno poudarila:

„Torej z vlakom! Počakam te pa pri avtobusu. Zdravo!“

Vera je nemo obstala. Anita je spoznala v študentskih letih. Pozneje sta se le redko srečevali; bolj priložnostno. Zdaj se je zopet spomnila. Vera je občudovala njeno odločnost. Sploh nikoli v ničemer ni oklevala. Bila je pripravljena tvegati. V tem je bila najbrž njena veličina, veličina, ki je bila Veri tuja. Samo enkrat, ob odločilnem življenjskem koraku, ni razmišljala in modrovala v sebi ... ob poroki.

Največ udeležencev je bivalo v Turistu. Anita in Vera sta si delili sobo s pogledom na dvorišče. Pogled na notranjščino ni bil vabljiv, a cestni ropot ju ni motil. Toliko huje pa je bilo z dvigalom, ki je prevažalo klateže in ti so se hrupno, tik njune sobe, zaganjali po hodniku. Seminar sam je bili kvaliteten in tudi zahteven.

„Popoldne bova eno predava-

vanje izpustili,“ je šepnila Anita.

„Greva malo po trgovinah. Rodoljubi iz dežele si pač lahko tudi kaj ogledajo v velikem mestu.“

„In nakupijo, kar je pri nas malo teže,“ jo dopolnila Anita.

Opoldanski odmor je bil napovedan do petnajste ure. Večina je zapuščala predavalnico. Nekaj ljudi pa se je gnetlo okrog predavatelja, ki je imel na mizi še nekaj not in brošur. Vera in Anita sta prišli na hodnik, nakar je nekdo za njima skoraj prešerno vzkliknil:

„Hej, dekleti, počakajta!“

Obe hkrati sta se ozrli in Vera je presenečena obstala, rekoč:

„Vinko, si padel z neba?“

„Ne, čakal sem vaju.“

„Torej nisi na seminarju? Najbrž si se izneveril učiteljskim vrstam,“ je zanimalo Vera.

„Tako nekako. Vendar ne bomo razpravljali na tem pustem hodniku,“ je govoril, se že postavil med obe ženi in ujel z njima korak.

Pred dolgo pusto zgradbo so zopet obstali.

„Popeljem vaju v mesto, kjer bomo kosili,“ se je ponudil.

„Ne, hvala, greva kar tu v bližini. Činkole kuhajo ravno po najinem okusu,“ ga je zavrnila Anita.

Vinko pa je vztrajal:

„Dobro, zvečer po koncertu. Saj poslušate nočno simfoniko, kajne?“

„Res, v Cankarjevem domu. Kako si ti o vsem poučen.“

Vera je ujela njegov pogled. Rjave oči so zrlle odkrito, najprej so se srečale z njenimi; naravnosti in čisto od blizu, ker sta bila oba enako visoka.

„Ostale sem zvest glasbi in glasbenikom.“

„Torej si tu tudi zaposlen.“

„Ko smo se razšli, sem se vpisal dalje. In zdaj sem uklenjen v ta svet.“

„Lepši od našega, vsakdanjega.“

Anita se je vmešala:

„Sta se zopet zbudila, vidva zamrznjena romantika.“

„To je bilo tudi vse, kar naju je družilo – dobra, poštena prijateljca,“ je vsako besedo poudarila Vera.

„V to zase nisem bil čisto prepričan,“ se je pomenljivo nasmejal Vinko.

„Najino kosilo bodo trikrat pogrevali,“ je opozorila Anita.

„No, smo zmenjeni za zvečer?“ je zahteval Vinko.

„Raje jutri. Koncert traja in potem je večerja že nesmiselna,“ je skušala prepričati Vera.

(dalje prihodnjič)

20.-26. 7.

TV AVSTRIJA 1

TV AVSTRIJA 2

TV LJUBLJANA

V TEM TEDNU NA TELEVIZIJI

SR

10.30 Okno na dvorišče; 16.30 Napačna princesa; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Risanke; 17.30 Pustolovščine Toma Sawyera in Huckleberryja Finna; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi; 18.30 Bogati in revni; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Vroči pekel Acapulco; 21.50 Strast srca; 23.15 FBI.

16.00 Wurlitzer; 17.30 Dežela in ljudje; 18.00 Pan optikum; 18.30 Lokalni TV-sporod; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje danes; 19.57 Kulturni žurnal; 20.15 Bavarci v Avstriji; 21.15 Shalom-proga; 21.55 Pogledi s strani; 22.00 Čas v sliki; 22.22 Hollywood in Bollywood; 23.05 Nočni studio; 0.05 Aktualno.

16.40 Videostrani; 16.55 Mostovi; 17.25 Poletna noč; Napoleon in Josephine; Nenaadne zgodbe; 18.45 O čudovitem povodcu; 18.55 Miškolin; 19.05 Risanke; 19.30 Dnevnik; 20.05 Pesem je rojena; 21.40 Dnevnik; 21.55 Poletna noč; Napoleon in Josephine; Knjiga šal; 0.55 Videostrani.

ČE

10.30 Ljubezen na begu; 16.30 Am, dam, des; 16.55 Poročila za otroke; 17.30 Tat divjadi; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi; 18.30 Bogati in revni; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Nekateri so za vroče; 22.00 Studio lota; 22.05 Poletna videoteka; 22.50 Domislice svete Klare.

16.00 Wurlitzer; 17.15 Narava pred hišnimi vrati; 17.15 Srečanje z živaljo in človekom; 18.00 1-2-X; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje danes; 19.57 Kulturni žurnal; 20.15 Notranjepolitični report; 21.05 Dinastija - Denverjev klan; 21.55 Pogledi s strani; 22.00 Čas v sliki; 22.22 Strast srca.

17.00 Videostrani; 17.15 Poletna noč; Napoleon in Josephine; Knjiga šal; 18.35 Za mano, mulci; 19.05 Risanke; 19.30 Dnevnik; 20.05 Tednik; 21.05 Pusta hiša; 22.00 Dnevnik; 22.15 Poletna noč; Napoleon in Josephine; Informativna oddaja za tujce; Kdo bo nosil hlače; Videostrani.

PE

10.30 Vroči pekel Acapulco; 16.30 Am, dam, des; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Kalimero; 17.30 Okrog sveta; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi; 18.30 Bogati in revni; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Derrick; 21.20 Gorki park; 22.40 Mrtvi ne nosijo karo; 0.55 Alkeste - Robert Wilson in mit.

16.00 Wurlitzer; 16.45 Lilo in njegov prijatelj Kitajec; 17.30 Kjer raste poper; 18.00 2X7; 18.30 Lokalni TV-sporod; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje danes; 19.57 Kulturni žurnal; 20.15 Na rdeče-belih sledovih; 21.00 Burleska; 21.50 Oddaja o filmih; 21.50 Pogledi s strani; 22.00 Čas v sliki; Šport.

9.30 Videostrani; 9.40 Tekmovanje učencev in študentov glasbe Jugoslavije; 10.45 Nevidni bataljon; 16.15 Poletna noč; Napoleon in Josephine; 17.35 Prva ljubezen: Rok, rada te imam, Kaja; 19.05 Risanke; 20.20 Cagney in Lacey; 21.55 Dnevnik; 22.10 Poletna noč; Sužnja Isaura.

SO

10.05 Nekateri so za vroče; 14.15 Trije tatovi; 16.00 Wurlitzer; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Kdo brklja z nami?; 17.30 Pet prijateljev; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi; 19.00 Dunaj, njegova glasba in anekdote; 19.30 Čas v sliki; 20.15 To se ujema; 21.55 Šport; 22.25 Zlati časi; 23.15 Iluzije.

14.00 Šport; 16.30 Srečanje avstrijskih pihalnih orkestror; 17.15 Anzej v sreči; 18.00 Trailer; 18.30 Avstrija v sliki; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje danes; 19.57 Kulturni žurnal; 20.15 Revolucija; 22.15 Ples mrtvaških glav; 23.45 Aktualno; 23.50 Gideon in Samson.

17.30 Videostrani; 17.45 Radovedni taček; 18.00 Pamet je boljša kot žamet; 18.05 Miškolin; 18.15 Poletna noč; Sužnja Isaura; 18.55 Risanke; 19.30 Dnevnik; 20.20 Žrebanje; 20.30 Nesrečna trinajstica; 22.05 Dnevnik; 22.20 Poletna noč; Informativna oddaja za tujce; Rožnata nanizanka.

NE

9.00 Poročila; 9.50 Dežela gora; 10.35 Tedenski obzornik; 14.35 Ko se rušijo jezovi; 16.10 Poročila za otroke; 16.45 Zaklad in nikogaršnji zemlji; 17.35 Helmi; 18.30 X-razsežno; 19.20 Žrebanje lota; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Vodila za stranske skoke; 21.50 Spektrum; 22.35 Don Kihot; 0.00 Aktualno.

9.00 Poročila; 9.05 Risanke; 13.00 Športno popoldne; 17.15 Klub seniorjev; 18.00 Mi; 18.30 Avstrija v sliki; 19.00 Čas v sliki; 19.48 Primer za ljudskega pravobranilca; 20.15 Navzdol; 21.45 Astragal; 23.25 Aktualno; 23.30 Šport.

9.10 Videostrani; 9.20 Živ žav; 10.35 Gospa Monsorojska; 11.30 Alpski večer; 12.00 Kmetijska oddaja; 12.30 Videostrani; 15.05 Hotel Polan in njegovi gosti; 16.55 Slovenci v zamejstvu; 17.25 Medvedki prihajajo; 19.05 Risanke; 19.30 Dnevnik; 20.05 Kljubovanje; 21.10 Zdravo; Videostrani.

PO

10.25 Ko se rušijo jezovi; 16.30 Am, dam, des; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Dennis; 17.30 Kamen Marka Pola; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi; 18.30 Bogati in revni; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Šport v ponedeljek; 21.15 Magnum; 22.00 Stromboli; 23.40 The Munsters; 0.05 Aktualno.

16.00 Wurlitzer; 17.00 Čudovita Jeannie; 18.00 Lindenstraße; 18.30 Lokalni TV-sporod; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje danes; 19.57 Kulturni žurnal; 20.15 Dediči ljubezni; 21.15 Šiling; 21.50 Pogledi s strani; 22.00 Čas v sliki; 22.22 ...In v puščavi ognjeni steber; Med svetovi.

16.50 Videostrani; 17.05 Naš utrip; 17.20 Zrcalo tedna; 17.35 Poletna noč; Sužnja Isaura; 18.20 Radovedni taček; 18.35 Mala Nada; 19.05 Risanke; 19.30 Dnevnik; 20.05 Joe Wilson; 21.40 Dnevnik; 21.55 Poletna noč; Sužnja Isaura; Videostrani.

TO

10.30 To se ujema; 16.30 Am, dam, des; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Viki in silaki; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi; 18.30 Bogati in revni; 19.30 Čas v sliki; 20.15 „Univerzum“; 21.05 Poti do slave; 22.30 Zakaj sem rekel dvakrat da; 23.50 Aktualno.

16.00 Wurlitzer; 17.00 Svet v plesu; 17.30 Orientacija; 18.00 Orientacija; 18.00 Superflip; 18.30 Lokalni TV-sporod; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje danes; 19.57 Kulturni žurnal; 20.15 Made in Austria; 21.07 Zunanepolitični report; 21.55 Pogledi s strani; 22.00 Čas v sliki; 22.20 Šport; Klub 2.

17.05 Videostrani; 17.20 Poletna noč; Sužnja Isaura; 18.40 Pamet je boljša kot žamet; 18.50 Na paši v planini; 19.05 Risanke; 19.19 Videostrani; 19.30 Dnevnik; 20.05 Osmi dan; 20.45 Festival jazz; 21.45 Dnevnik; 22.00 Poletna noč; Sužnja Isaura; Informativna oddaja za tujce.

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE

18.10-19.00

Sreda, 20. 7.

Narodno-zabavna glasba
od 21. do 22. ure
Ivan Virnik: 150-letnica rojstva pesnika Antona Umka, urednika Janežičevega Besednika.

Četrtek, 21. 7.

Rož-Podjuna-Zilja

Petek, 22. 7.

Iz kulturnega življenja - viski koncerta ob 10-letnici obstoja Glasbene

šole na Koroškem

Sobota, 23. 7.

Duhovni nagovor - oddaja voščil

Nedelja, 24. 7.

35 let ansambla Avsenik

Ponedeljek, 25. 7.

Festival ob Donavi, reportaža

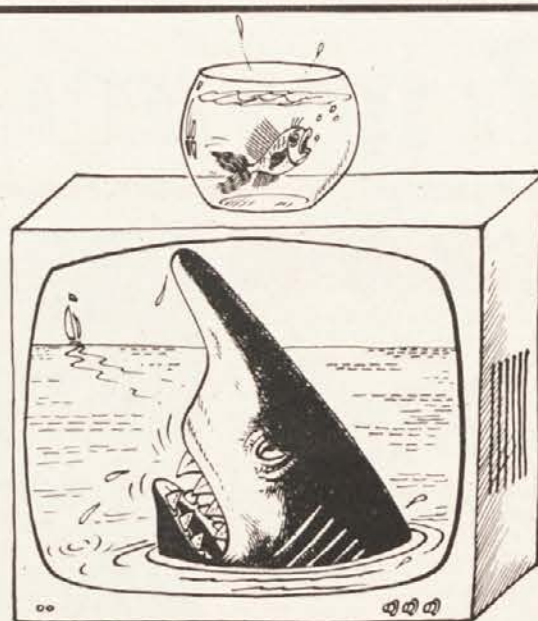
Torek, 26. 7.

Izobraževalni teden na Rebrci, reportaža

Glasbena poletna noč

Tople, prijetne poletne noči, ki nas vabijo ob obale jezer, na bujno zaraščene vrtove, vsi radi uživamo. To je tudi čas pestrih družabnosti, tako v malem kot v velikem, ki se sproščeno vrstijo pod milim nebom. Kaj je veseli, prijetni družbi bližje kot zabavna glasba v razvedrilo; tam se oglasi harmonikaš, ponekod še zapojejo, drugod spet pa je slišati zvoke privatne diskoteke.

Malo tega vzdušja ob poletnih večerih po vročih delavnikih želimo pričarati tudi v slovenskem radijskem sporedu. Po tem pa se bo avtor naših kutlurno-zgodovinskih prispevkov Ivan Virnik spomnil koroškega slovenskega pesnika, pisatelja in urednika Janežičevega „Besednika“ Antona Umka-Okiškega, ki je umrl pred 150-imi leti.

Pozdrav z morja! (Iz Nedeljskega dnevnika)

Strast srca Južna Afrika

Sreda, 20. 7. 1988, TV A1, 21.50 - S prikazom otroštva in mladosti na podeželju se začnejo zelo razgibano življenje francoske pisateljice Colette (1873-1954). V svojih delih je zelo čustveno dojemala svet, ki je prežet z erotično ljubeznijo. Oddajo naj bi popestrili intervjuji, v katerih je pisateljica govorila o svojih pogledih na svet, o življenju mlade pisateljice v literarnih krogih takratnega Pariza. Drugi del je na sporedu v četrtek, 21. 7. 1988, TV A2, 22.22.

Poljski barvni film „Megla“

Petek, 22. 7. 1988, TV LJ1, 0.00 - Naslov filma „Megla“ si moramo predstavljati tudi simbolično, saj so odnosi med junaki megleno nedoločljivi in do konca odtujeni. Prav tako neopredeljuje so njihove usode ob koncu filma. Gre za dva ljubezenska trikotnika. V prvem je ženska srednjih let, ki ima mnogo mlajšega ljubimca in zelo zaposlenega, uspešnega moža. V drugem trikotniku je on, izpuščen zapornik, ki po vrnitvi domov pri ženi najde moškega, o katerem sluti, da je njen ljubimec. Drami znotraj obeh trikotnikov se odvijata ločeno, vendar ju splet okoliščin združi v skupno dramo z nepredvidljivimi posledicami.

Sovražniki? Bela sužnja

Sobota, 23. 7. 1988, TV A1, 11.55 - V tretjem delu oddaje „Podoba sovraštva“ bo tokrat govora o odnosih med Avstrijo in Jugoslavijo. Čeprav mnogo Avstrijcev izbere za svoj dopust kraje v Jugoslaviji, predvsem še Jadransko obalo, to še ne pomeni, da so jim pri srcu tudi jugoslovanski narodi. O tem marsikaj povedo tudi odnosi do zdomcev in tujih delavcev, ki prihajajo iz Jugoslavije na začasno delo. V meddržavnih odnosih pa so merodajna spet druga čustva.

Oddaje za naše otroke

Da se otroci, ki ne morejo na dopust, med počitnicami ne bi dolgočasili, nudi RTV Ljubljana vrsto oddaj, ki bi utegnile zanimati tega ali onega. V petek, 22. 7. 1988 ob 10.45 je na prvem programu na sporedu slovenski mladinski film „Nevidni bataljon“. V soboto, 23. 7. 1988 ob 17.45 in v ponedeljek, 25. 7. 1988 ob 18.20 si lahko ogledate nadaljevanko o Radovednem tačku. V nedeljo, 24. 7. 1988 ob 17.45 je na sporedu ameriški barvni film „Medvedki prihajajo“. Da je pamet boljša kot žamet, o tem se lahko prepričate v torek, 26. 7. 1988 ob 18.40, ko bo govora o učeni Pepelki. „Na paši v planini“ bo na sporedu v torek, 26. 7. 88 ob 18.50.

Z novimi silami v novo sezono

SAK

Novi: Mihael Kunčič (VSV), Werner Gorenšek (Klopinj), Erwin Galo (Globasnica), Manfred Lušnik (Rikarja vas).
Odšli: Marjan Velik (Treibach), Kristijan Eberwein (Šmihel).
Vprašljivi: Kristijan Wölbl, Ivan Ramšak.
Trener: Lojze Jagodič
Sekcijski vodja: Albin Waldhauser

Pliberk

Novi: Mallegg (Velikovec), Lipnik (Metlova).
Odšli: Warrasch (Velikovec), Žlinder (Metlova), Maček (Globasnica), Grobelnik (Šmihel), Theuermann (Ruda).
Vprašljivi: Kristijan Wölbl, Ivan Ramšak.
Trener: Ramšak (?), Slanitsch
Sekcijski vodja: Jörgl

Bilčovs

Novi: Tone Woschitz (Borovlje), Schlemitz (Bistrica), Ulbing (Rožek).
Odšli: nihče
Trener: Tone Woschitz (ATUS Borovlje)
Sekcijski vodja: Karl-Heinz Haslauer

ATUS Borovlje

Novi: Reinhold Witschnig (DSG), Oswald Begusch (Kotmara vas), Ivo Maver (Neca), Werner Weratschnig (Austria Celovec).
Odšli: Walter Singer, Dieter Fritz, Anton Scheiber (DSG), Josef Schumi (Bistrica), Tone Woschitz (Bilčovs).
Trener: Gottfried Fritz
Sekcijski vodja: Ingo Sterbenc

Šentjakob

Novi: Zeichen, Povoden, Dörflinger, Misotitsch (Rožek).
Odšli: Reinhold Koller in Michael Olipitz (VSV), Ibrahimović (Jesenice), Melcher (Vernberk).
Vprašljivi: Rauter, K. Zwittig, Moser (se odjavili).
Trener: še ni odločeno
Sekcijski vodja: Valentin Bokalič

Odjavni in prestopni rok za koroške nogometne klube je končan. Letos je bilo povpraševanje za posameznimi igralci kar živahno, vsaj dva primera pa bosta odločena šele v torek ponoči. Gre za igralca dr. Ivana Ramšaka in Kristijana Wölbla, ki sta se oba odjavila od SAK in se želita pridružiti Pliberku, vendar SAK ni pripravljen prepustiti obeh igralcev. Zdaj bo torej moralo odločiti razsodišče koroške nogometne zveze. Tudi sicer bo moral SAK (slika pri turnirju v Šentvidu, kjer je podlegel Treibachu z 0:1) letos šele nadoknaditi izgubo, saj se je dosednji kapetan Marjan Velik pridružil spodnjeligašu Treibachu in v vrstah SAK zapustil veliko vrzel. Tudi sicer so bila moštva z južne Koroške precej aktivna, saj je kar cela vrsta igralcev zamenjala klube, nekateri – kakor npr. Justin Polanšek – pa so prenehali igrati. Da bi bili naši bralci kar najboljše informirani o vseh prestopih, objavljamo pregledne tabele, v naslednji številki pa bomo objavili pregled vseh tekem posameznih moštev.

Dobrla vas

Novi: Zlatko Vugrinec (Slovenija), Josef Partej (Grebini), Dieter Ramuš (Grazer SV), Anton Sadjak (Globasnica), Wolfgang Pizzera (KAC).
Odšli: Harald Krusche (Žitara vas), Jože Vugrinec (Globasnica), Robert Marin (Velikovec), Ernst Leitsoni (Ruda), Karl Prosen (Rikarja vas), Justin Polanšek (nehal), Erich Bolterl (Železna Kapla).
Trener: Reinhard Tellian
Sekcijski vodja: K. Golautschnig

Sele

Novi: Silvo Užnik (Šmarjeta), Jože Stanko (Črnuče), Marko Kupper (SAK).
Odšli: Nantej Travnjak (Klopinj), Jože Gregorič (Globasnica), Rudi Urban (nehal).
Trener: Jože Fera
Sekcijski vodja: Nantej Olip

Železna Kapla

Novi: Otto Wegscheider (Klopinj), Gerhard Hofstätter (ATSV), Harald Baloh (Klopinj), Andreas Kogelnik (Mostič), Norbert Kuchar (Klopinj), Erich Bolterl (Dobrla vas), Walter Jerlich (Rikarja vas).
Odšli: nihče
Trener: Otto Wegscheider
Sekcijski vodja: Fridi Kalan

Žitara vas

Novi: Harald Krusche (Dobrla vas), Dietmar Drobesh (Šmihel), Branko Bošnjak (Dinamo Zagreb/Olimpija Ljubljana).
Odšli: Franz Močnik (nehal).
Trener: Franc Gostenčnik (Ravne, prej razni koroški klubi, nazadnje Globasnica).
Sekcijski vodja: Peter Orasche

Globasnica

Novi: Friedrich Maček (Pliberk), Günther Kuster (Šmihel), Jože Gregorič (Sele), Jože Vugrinec (Dobrla vas).
Odšli: Erwin Galo (SAK), Adi Blažej (Šmihel), Martin Kollmann (Sinča vas), Igor Klančnik (Slovenija).
Trener: Jože Vugrinec (Dobrla vas)
Sekcijski vodja: začasno Wautsche

Šmihel

Novi: G. in J. Feodorov (ATSV), Golautschnig (Klopinj), Adi Blažej (Globasnica), Zillitsch (ASK), Kristijan Eberwein (SAK), Grobelnik (Pliberk).
Odšli: Vauče (Šentandraž), Prietan (Borovlje), Votivnik (Žvabek), Günter Kuster (Globasnica).
Trener: Pajenk
Sekcijski vodja: Kuschej

Peter Wrolich

iz Loč je postal konec tega tedna dvakratni koroški prvak šolarjev. V vožnji na kronometer (10 km) in v tekmi vseh kolesarjev (na 31,8 km) je zanesljivo zmagal pred Kopeinigom in Aschbacherjem.

Slika: J. Wrolich

Jugoslovčan dobil 7. Open Šentvida

Tako močnih šahistov v Šentvidu še ni bilo! Sedmega odprtega šahovskega turnirja v šentviški delavski zbornici sta se udeležila dva mednarodna mojstra (Šulava in Vujović iz Jugoslavije), številni mojstrski kandidati (m.dr. Kaspret in Deisinger) in še 100 šahistov iz vseh avstrijskih zveznih dežel in Nemčije.

Turnir je dobil najmočnejši po Elo-točkah, IM Nenad Šulava z osmimi točkami iz devetih partij! Drugo mesto je po slabem začetku vendar še zasedel pred kratkim promovirani magister Guido Kaspret (ASK Celovec,

(2309) s sedmimi točkami in boljšim seštevkom točk kot tretjevrščeni Adolf Hacker (Ybbs, 2070).

Izredno dobro je startal Gorazd Živković (SSZ Cartrans), ki je po šestih kolih s 4,5 točke štel še med zasledovalce vodečega Jugoslovana. Živkovičevi nasprotniki z dvatisoč točkami pa mu niso prepustili niti pol točke. MK Jurij Deisinger (Pošta) je zbral 5 točk, glavni urednik Ivan Lukan (SSZ) pa 3. Turnir je odlično vodil sodnik Koroške šahovske zveze Heimo Thaler, ki bo zaradi študija igral jeseni za Austrijo Wien.

Giganti turnirja v Šentvidu: IM Milorad Vujović (2320), zmagovalac Nenad Šulava (2360) in večkratni koroški prvak MK Jurij Deisinger (2155). Tudi Franci Rulitz (SSZ) je v Šentvidu „blestel“: na že tradicionalnem hitropoteznem turnirju ob polnoči si je iz desetih partij priboril eno pičlo točko. Slika: Rulitz